

BOSNA I HERCEGOVINA
Konkurencijsko vijeće

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Конкуренцијски савјет

Rješenje

po Zahtjevu za pokretanje postupka privrednog subjekta Telemach BH d.o.o. Sarajevo, Bosna i Hercegovina, protiv privrednog subjekta Arena Channels Group d.o.o. Beograd, Republika Srbija

**Sarajevo,
oktobar, 2021. godine**

Broj: UP-05-26-2-010-79-/21
Sarajevo, 28.10.2021. godine

Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine, na osnovu člana 25. stav (1) tačka e), člana 42. stav (1) Zakona o konkurenciji („Službeni glasnik BiH“, br. 48/05, 76/07 i 80/09), a u vezi člana 105. Zakona o upravnom postupku („Službeni glasnik BiH“, br. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09, 41/13 i 53/16), u postupku pokrenutom po Zahtjevu za pokretanje postupka podnesenom od strane privrednog subjekta „Telemach BH“ d.o.o. Sarajevo, ul. Džemala Bijedića broj 216, 71000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina protiv privrednog subjekta Arena Channels Group d.o.o. Beograd, Vladimira Popovića 6, 11070, Beograd-Novi Beograd, Republika Srbija, radi utvrđivanja zloupotrebe dominantnog položaja u smislu člana 10. stav (2) tačka a), b) i c) Zakona o konkurenciji zaprimljenog pod brojem: UP-05-26-2-010-1/21 dana 22.02.2021. godine na 95. (devedesetpetoj) sjednici održanoj 28.10.2021. godine, je donijelo

R J E Š E N J E

1. Odbija se Zahtjev privrednog subjekta Telemach BH d.o.o. Sarajevo, podnesen protiv privrednog subjekta Arena Channels Group d.o.o. Beograd, Republika Srbija radi utvrđivanja zloupotrebe dominantnog položaja u smislu člana 10. stav (2) tačka a), b) i c) Zakona o konkurenciji, na tržištu distribucije sportskih kanala sa fudbalskim sadržajima visokog kvaliteta, Arena Sport, koji uključuju prijenos italijanske fudbalske lige, francuske fudbalske lige, hrvatske fudbalske lige, srbijanske fudbalske lige, Mtel Premijer Lige BiH, te UEFA Lige prvaka i UEFA Lige Evrope putem OTT sistema u Bosni i Hercegovini, kao neosnovan.
2. Odbija se Zahtjev privrednog subjekta Telemach BH d.o.o. Sarajevo podnesen protiv privrednog subjekta Arena Channels Group d.o.o. Beograd, Republika Srbija radi utvrđivanja zloupotrebe dominantnog položaja u smislu člana 10. stav (2) tačka a), b) i c) Zakona o konkurenciji, na tržištu distribucije sportskih kanala sa fudbalskim sadržajima visokog kvaliteta, Arena Sport, koji uključuju prijenos italijanske fudbalske lige, francuske fudbalske lige, hrvatske fudbalske lige, srbijanske fudbalske lige, Mtel Premijer Lige BiH, te UEFA Lige prvaka i UEFA Lige Evrope putem KDS, DTH, MMDS i IPTV tehnologije u Bosni i Hercegovini, kao neosnovan.
3. Odbija se zahtjev privrednog subjekta Telemach BH d.o.o. Sarajevo za naknadom troškova postupka.
4. Nalaže se privrednom subjektu Telemach BH d.o.o. Sarajevo da na ime troškova postupka isplati privrednom subjektu Arena Channels Group d.o.o. Beograd, Republika Srbija iznos od 3.536,32 KM u roku od 8 dana od dana prijema ovog Rješenja.
5. Obavezuje se privredni subjekat Telemach BH d.o.o. Sarajevo da plati administrativnu taksu u ukupnom iznosu od 1.500,00 KM u korist Budžeta institucija Bosne i Hercegovine.
6. Ovo Rješenje je konačno i bit će objavljeno u „Službenom glasniku BiH“, službenim glasilima entiteta i Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

O b r a z l o ž e n j e

Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Konkurencijsko vijeće) je dana 22.02.2021. godine, pod brojem UP-05-26-2-010-1/21 zaprimilo Zahtjev za pokretanje postupka (u daljem tekstu: Zahtjev) u smislu člana 28. Zakona o konkurenciji, podnesen od strane privrednog subjekta Telemach BH d.o.o. Sarajevo, Džemala Bijedića 216 Sarajevo, Bosna i Hercegovina (u daljem tekstu: Telemach ili Podnosilac zahtjeva), kojeg zastupa advokat iz Sarajeva Nihad Sijerčić, Fra Anđela Zvizdovića 1/B2 (Punomoć od 16.02.2021. godine) protiv privrednog subjekta Arena Channels Group d.o.o. Beograd, Vladimira Popovića 6, 11070, Beograd-Novi Beograd, Republika Srbija (u daljem tekstu: ACG) zbog zloupotrebe dominantnog položaja u smislu člana 10 stav (2) tačka a), b) i c) Zakona o konkurenciji («Službeni glasnik BiH», br. 48/05, 76/07 i 80/09), (u daljem tekstu: Zakon).

Podnosilac zahtjeva je dana 02.03.2021. godine samoinicijativno dopunio Zahtjev dopisom broj UP-05-26-2-010-2/21.

Kako zaprimljeni Zahtjev nije bio kompletan, Podnosiocu zahtjeva je dana 11.03.2021. upućen zahtjev br: UP-05-26-2-010-3/21 za dopunu i pojašnjenje istog.

Podnosilac zahtjeva je dopunio Zahtjev dana 17.03.2021. godine dopisom broj: UP-05-26-2-010-4/21 nakon čega je Konkurencijsko vijeće utvrdilo da je isti kompletan i uredan u smislu člana 28. stav (1) Zakona.

Nakon kompletiranja Zahtjeva, Konkurencijsko vijeće je Podnosiocu zahtjeva, izdalo Potvrdu o prijemu kompletnog i urednog Zahtjeva, u smislu člana 28. stav (3) Zakona, dana 08.04.2021. godine, aktom broj UP-05-26-2-010-7/21.

1. Stranke u postupku

Stranke u postupku su privredni subjekti Telemach BH d.o.o. Sarajevo, Džemala Bijedića 216 Sarajevo, Bosna i Hercegovina i Arena Channels Group d.o.o. Beograd, Vladimira Popovića 6, 11070, Beograd-Novi Beograd, Republika Srbija.

1.1. Privredni subjekt Telemach BH d.o.o. Sarajevo

Privredni subjekt Telemach BH d.o.o. Sarajevo registrovan je kod Općinskog suda u Sarajevu pod matičnim brojem 65-01-0620-08 (stari broj: 1-18109) na adresi ul. Džemala Bijedića br. 216 Sarajevo Ilidža. Njegov osnivač je privredni subjekt Bosnia Broadband S.a.r.l. iz Luksemburga, 2, Rue Edward Steichen, 2540 Luksemburg.

Privredni subjekt Telemach je privredno društvo koje djeluje kao operater digitalne i analogne kablovske televizije, kao pružalac usluga širokopojsnog interneta i kao operater fiksne telefonije u Bosni i Hercegovini.

1.2. Privredni subjekt Arena Channels Group d.o.o. Beograd, Republika Srbija

Privredni subjekt Arena Channels Group d.o.o. Beograd, je telekomunikacijska kompanija koja je ranije poslovala pod nazivom HD-WIN d.o.o. Beograd registrovan je kod Agencije za privredne registre Republike Srbije pod matičnim brojem: 20510293, na adresi Vladimira Popovića 6, 11070, Beograd-Novi Beograd. Većinski vlasnik udjela u ACG-u je telekomunikacijska kompanija

„Telekom Srbija“ a.d. Beograd, akcionarsko društvo sa sjedištem u Beogradu, Republika Srbija registrovan pod matičnim brojem: 17162543.

Privredni subjekt Arena Channels Group je emiter specijaliziranih sportskih televizijskih kanala pod brendom „Arena Sport“ za tržište Bosne i Hercegovine.

Privredni subjekt „Telekom Srbija“ a.d. Beograd je također vlasnik privrednog subjekta Mtel a.d. Banja Luka kao jednog od telekomunikacijskih operatera sa značajnom tržišnom snagom na tržištu Bosne i Hercegovine.

2. Pravni okvir predmetnog postupka

Konkurencijsko vijeće je u toku postupka primijenilo odredbe Zakona, Odluke u definisanju dominantnog položaja („Službeni glasnik BiH“, br. 18/06 i 34/10), Odluke o utvrđivanju relevantnog tržišta („Službeni glasnik BiH“, br. 18/06 i 34/10) i odredbe Zakona o upravnom postupku, u smislu člana 26. Zakona.

Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju između evropskih zajednica i njegovih država članica, s jedne strane i Bosne i Hercegovine s druge strane („Službeni glasnik BiH – međunarodni ugovori“ br. 10/08 - u daljem tekstu: Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju) odredba čl. 71. o primjeni kriterija i pravne stečevine Europske unije, te člana 43. stav (7) Zakona, omogućuju Konkurencijskom vijeću u svrhu ocjene datog slučaja, da se može koristiti sudskom praksom Evropskog suda pravde i odlukama Evropske komisije.

3. Postupak pred Konkurencijskim vijećem

U Zahtjevu se dalje u bitnom navodi sljedeće:

- da je Telemach telekomunikacijska kompanija upisana u Registar Općinskog suda u Sarajevu pod matičnim brojem: 65-01-0620-08 (stari broj: 1-18109) registrovana na adresi ul. Džemala Bijedića br. 216 Sarajevo Ilidža, koja je djeluje kao operater digitalne i analogne kablovske televizije, kao pružalac usluge širokopojasnog Interneta i kao operater fiksne telefonije;
- da je protivna strana u postupku telekomunikacijska kompanija Arena Channels Group d.o.o. Beograd koja je ranije poslovala pod nazivom HD-WIN d.o.o. Beograd te da je većinski vlasnik udjela u ACG-u telekomunikacijska kompanija „Telekom Srbija“ a.d. Beograd, akcionarsko društvo sa sjedištem u Beogradu, Republika Srbija. Istovremeno, „Telekom Srbija“ je i većinski vlasnik udjela u društvu Mtel a.d. Banja Luka, telekomunikacijskom operateru na bh. tržištu. Mtel je jedan od tri dominantna (engl. „incumbent“) operatera fiksne telefonije u BiH sa pretežnim prisustvom na teritoriji Republike Srpske, gdje na pojedinim tržištima (internet, fiksna telefonija, paketi telekomunikacijskih usluga) ima monopolski položaj. Mtel dalje kontroliše 4 operatera u BiH (Logosoft d.o.o. Sarajevo, Telrad Net d.o.o. Bijeljina, Blicnet d.o.o. Banja Luka i Elta-Kabel d.o.o. Doboj);
- da je ACG je emiter specijaliziranih sportskih televizijskih kanala pod brendom „Arena Sport“. U svrhu distribucije medijskih sadržaja na ovim kanalima, ACG je pribavio ekskluzivna prava za emitiranje nekih od najprestižnijih fudbalskih takmičenja u Evropi. Konkretno, ACG posjeduje ekskluzivna prava na emitiranje italijanske fudbalske lige („Serie A“), fudbalske lige Francuske („Ligue 1“), hrvatskog fudbalskog prvenstva (Hrvatski Telekom Prva liga), i srbijanske fudbalske lige (Linglong Tire Super liga Srbije) na teritoriji Bosne i Hercegovine;

- da dodatno, ACG posjeduje prava na emitiranje dva najpopularnija evropska klupska fudbalska takmičenja – UEFA Lige prvaka i UEFA Lige Evrope. Iako ACG-ova prava na emitiranje Lige prvaka i Lige Evrope nisu ekskluzivna, broj utakmica na koje ova kompanija posjeduje prava daleko premašuje broj utakmica koje emitira bilo koji kanal pored Arene Sport;
- da ACG također posjeduje prava i sponzor je najpopularnijeg fudbalskog takmičenja u Bosni i Hercegovini - Mtel Premijer Liga BiH;
- da Podnocijac smatra, pogotovu na osnovu ranijih odluka Konkurencijskog vijeća (odluka Sport Klub) da svako od navedenih ekskluzivnih fudbalskih takmičenja predstavlja zasebno relevantno tržište proizvoda;
- da od sedam ekskluzivnih fudbalskih takmičenja koje je Vijeće izričito spomenulo u Sport Klub Odluci i kasnijim odlukama, ACG posjeduje prava emitiranja u pogledu čak četiri takmičenja: italijanske Serie A, francuske Ligue 1, UEFA Lige prvaka i Lige Evrope. Shodno ovome, na osnovu toga što je Vijeće ova četiri takmičenja izričito odredilo kao ekskluzivna, Podnocijac zahtjeva smatra da svako od ova četiri takmičenja koje emitira ACG nesporno predstavlja zasebno relevantno tržište proizvoda;
- dodatno, Podnocijac zahtjeva smatra da tri preostala fudbalska takmičenja koja emitira ACG – tj. fudbalski šampionati BiH, Hrvatske i Srbije – također predstavljaju zasebna relevantna tržišta proizvoda. Naime, čak i u slučaju da Vijeće zaključi kako se ova tri „regionalna“ takmičenja ne mogu okarakterizirati kao ekskluzivna, ona su ipak veoma značajna za gledatelje u BiH;
- imajući u vidu da se distribucija sadržaja, odnosno utakmica na Arena Sport kanalima odnosi na cjelokupnu teritoriju Bosne i Hercegovine, Podnocijac zahtjeva smatra da se relevantno geografsko tržište u pogledu svih sedam relevantnih tržišta proizvoda odredi kao nacionalno, tj. tako da obuhvati cjelokupnu teritoriju Bosne i Hercegovine;
- da su tržišni udjeli ACG-a na relevantnim tržištima u Bosni i Hercegovini sljedeći:

Relevantno tržište (fudbalsko takmičenje)	ACG-ov tržišni udio
Italijanska liga	100%
Francuska liga	100%
UEFA Liga prvaka	iznad 40%
UEFA Liga Evrope	iznad 40%
Mtel Premijer Liga BiH	66,66%
Hrvatska Telekom Prva liga	100%
Linglong Tire Super liga Srbije	100%

Izvor: Prijava

- da ACG kao dominantan privredni subjekt, ima posebne odgovornosti prilikom postupanja sa svojim kupcima. Ovo je također slučaj i u pravu EU, gdje dominantni položaj na tržištu sa sobom povlači posebne odgovornosti dominantnog privrednog subjekta. Dodatno, u predmetnom kontekstu, treba naglasiti da je u pravu EU odavno ustanovljeno da u pojedinim situacijama koje potpadaju pod primjenu člana 102 Ugovora o funkcioniranju Evropske unije („UFEU“) dominantni privredni subjekt ima obavezu da uspostavi poslovnu saradnju sa trećim licem sa kojim možda i ne želi da započne ili nastavi komercijalni odnos;
- da međutim, ponuda ACG-a prema Podnosiocu zahtjeva, zasnovana na Cjenovniku distribucije kanala na teritoriju BiH iz januara 2020. godine („Cjenovnik“), kao i način na koji

se Cjenovnik primjenjuje u praksi, dokazuje kako je ACG postupio suprotno ovim odgovornostima, pri čemu je ne nekoliko načina zloupotrijebio svoj dominantni položaj;

- da se Podnosilac zahtjeva dana 22.10.2020. godine obratio ACG-u upitom o produženju Ugovora o ustupanju prava na distribuciju kanala broj 830/17 od 31.03.2017. godine zaključenog između ACG i Podnosioca zahtjeva („Ugovor“), obzirom da je važeći Ugovor bio zaključen do 31.12.2020. godine;
- na takav upit ACG je Podnosiocu zahtjeva dostavio Cjenovnik i Opšte uslove distribucije Arena Sport i ostalih kanala na teritoriji BiH iz januara 2020. godine („Opšti uslovi“), te iskazao spremnost na nastavak saradnje. Dostavljanjem Cjenovnika i Opštih uslova, ACG je Podnosiocu zahtjeva ujedno dostavio ponudu sa rokom važenja do 15.12.2020. godine;
- kako je Podnosilac zahtjeva imao određene nedoumice u pogledu sadržaja ponude i uslova Cjenovnika, dana 03.12.2020. godine se obratio ACG-u sa pitanjima koja se odnose na ponudu i zahtjevom za njihovim pojašnjenjem. Među postavljenim pitanjima Podnosilac zahtjeva je istakao i pitanja u vezi sa OTT uslugom/pravima, koja su izričito predviđena Cjenovnikom u tački 2. „*Kanali Arena Sport 1-6 HD + ostali kanali (OTT platforme): (..) ¹ EUR [po] rezidencijalnom korisniku*“;
- u svom odgovoru od 04.12.2020. godine ACG potvrđuje kako je distribucija za OTT prava predviđena Cjenovnikom, te pojašnjava praktičnu upotrebu OTT prava;
- u nastavku korespondencije Podnosilac zahtjeva je dana 21.12.2020. godine ACG obavijestio o neprihvatanju ponude obzirom na značajno povećanje cijena u odnosu na važeći ugovor. U svom aktu, Podnosilac zahtjev izričito naglašava spremnost za razmatranje nove ponude ACG-a, koja bi sadržajno bila prihvatljivija i približna uslovima iz važećeg ugovor;
- u svom odgovoru od 29.12.2020. godine, dakle dva dana do isteka važenja postojećeg ugovora, ACG iskazuje spremnost na produženje ugovorne saradnje po postojećim uslovima za SD kanale po cijeni od (..)* EUR po korisniku, u skladu sa važećim ugovorom;
- pored toga, u istom aktu od 29.12.2020. godine ACG ističe da „OTT prava, uslijed malog interesa operatera, nisu više u ponudi za tržište BiH“ ;
- na ovaj način, ACG izuzima OTT prava iz ponude, a time ujedno i obesmišljava dalju poslovnu saradnju između Podnosioca zahtjeva i ACG-a ;
- kao što je poznato, u ponudi Podnosioca zahtjeva OTT usluga je od izrazitog značaja, posebno za korisnike na teritoriju entiteta Republika Srpska, gdje Podnosilac zahtjeva nema svoju mrežu, pa korisnici Podnosioca zahtjeva imaju mogućnost OTT pristupa EON usluzi. Posebno ističemo kako navedeni pristup nije ograničen isključivo na internet Podnosioca zahtjeva, već se putem OTT usluge korisnicima omogućava pristupanje EON usluzi bez obzira na operatera koji omogućava uslugu interneta;
- imajući u vidu značaj EON usluge kao temeljne usluge u poslovanju Podnosioca zahtjeva, izuzimanje OTT prava iz ponude ACG-a ne bi moglo opravdati dalju poslovnu saradnju;
- ipak, navodi ACG-a kako OTT prava „*nisu više u ponudi za tržište BiH*“ nisu istiniti, te drugi operateri i dalje pružaju usluge distribucije OTT prava Arena Sport kanala;
- naime, OTT usluge dva najveća konkurenta Podnosioca zahtjeva, operatera BH Telecom i HT Eronet i dalje obuhvataju distribuciju TV kanala Arena Sport. OTT usluge pod nazivom Moja

---

¹ Podaci predstavljaju poslovnu tajnu u smislu člana 38. Zakona o konkurenciji

webTV (BH Telecom) i Home.TV To Go (HT Eronet) distribuiraju veći broj kanala, među kojima i kanale Arena Sport;

- pored navedenih OTT usluga, ACG je (kao dio Telekom Srbija) od 01.01.2021. godine predstavila vlastitu OTT uslugu pod nazivom „Arena Cloud“ koja omogućava emitovanje kanala Arena Sport putem OTT servisa. Korisnici iz BiH, bez obzira na operatera koji omogućava uslugu Interneta, imaju mogućnost pristupa OTT usluzi Arena Cloud. Upravo je oduzimanjem OTT prava iz ponude dostavljene Podnosiocu zahtjeva, ACG omogućio razvoj vlastite OTT usluge i akviziranje korisnika Podnosioca zahtjeva kojima je ta usluga ostala kao jedini način OTT pristupa kanalima Arena Sport. Iz navedenih razloga postojanja OTT usluge Arena Cloud i distribucije sadržaja Arena Sport putem OTT usluge BH Telecoma i HT Mostar, smatramo neistinitom tvrdnju ACG-a kako OTT prava „nisu više u ponudi za tržište BiH“;
- podnosilac zahtjeva posebno ističe da nezakonitost u postupanju ACG-a postoji bez obzira na vremensku hronologiju prilikom zaključivanja ugovora, odnosno bez obzira na činjenicu kada su zaključeni ugovorni odnosi sa subjektima kojima je omogućena distribucija OTT prava (BH Telecom, HT Eronet i Arena Cloud). Vijeće je u ranijoj praksi jasno istaklo kako činjenica da su se različiti Opšti uslovi primjenjivali u različitim vremenskim periodima, ne izuzima dominantnog subjekta od odgovornosti po pitanju diskriminacije:

*„Dakle, Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da je Protivna strana selektivno primjenjivala Opšte uvjete pružanja usluga, omogućavajući pojedinim subjektima zaključivanje ugovora pod različitim uslovima, a radilo se identičnoj vrsti poslova tj. pregovorima i zaključivanju ugovora o distribuciji kanala 'Sport Klub'.“
„Konkurencijsko vijeće nije cijenilo relevantnim obrazloženje Protivne strane da su ugovori zaključeni prije stupanja na stupanja na snagu Opštih uslova pružanja usluga iz razloga što je Protivna strana znala da svi CATV/DTH/IPTV operateri moraju biti tretirani na isti način.“*

- uslijed mogućih terminoloških razlika i upotrebe termina OTT i Multiscreen, odnosno moguće argumentacije ACG-a da konkurentima Podnosioca zahtjeva (BH Telecom i HT Eronet) nisu ustupljena OTT prava već servis Multiscreen-a, unaprijed ističemo neosnovanost takve moguće tvrdnje. U službenoj komunikaciji koja je uslijedila nakon dostavljanja ponude ACG-a, Podnosiocu zahtjeva je potvrđeno da ACG pod pojmom OTT podrazumijeva „*pružanje usluge gledanje TV vlastitim korisnicima na servisima operatera, a da pri tome koriste Internet usluge nekih drugih operatera na tržištu (mobilni ili wifi Internet)*“;
- u ponudi operatera BH Telecom nalazi se usluga Moja webTV prepaid, koja je upravo predviđena „*za korisnike drugih operatera i inostranstvo*“, a u listi dostupnih kanala za teritoriju BiH predviđa i Arena Sport kanale. Ovime se dokazuje da konkretno operateru BH Telecom nije omogućen servis Multiscreen-a, jer isti može biti pružen samo vlastitim korisnicima, već je ACG poslovnom subjektu BH Telecom ustupila OTT prava, koja su izričito izuzeta iz ponude prema Podnosiocu zahtjeva. Dodatno, obzirom na prirodu usluge Arena Cloud (ne radi se o operateru), jasno je da su i u tom slučaju ustupljena OTT prava, a nikako servis Multiscreen-a;
- sve navedeno jasno upućuje kako je ACG primjenom „*različitih uslova za istu ili sličnu vrstu poslova s ostalim stranama*“ dovela Podnosioca zahtjeva u „*neravnotežan i nepovoljan konkurentski položaj*“, u skladu sa odredbom članom 10 stav 2 tačka c) Zakona;
- pored diskriminacije Podnosioca zahtjeva u odnosu na konkurente na tržištu, ACG Cjenovnikom u tački 3 predviđa posebnu naknadu za „*nerездenciјalne pretplatnike*“ koje definira kao „*svakog novog pretplatnika unutar distributivnog KDS, MMDS, KDS, IPTV sistema ili Internet sistema drugih operatera...*“

- na ovaj način se Cjenovnikom utvrđuju različite naknade za postojeće, odnosno „rezidencijalne“ korisnike, kako su definirani Cjenovnikom (tačka 2), te za nove, odnosno „nerezidencijalne“ korisnike (tačka 3). Navedeno je dodatno potvrđeno od strane ACG-a u službenoj komunikaciji koja je uslijedila nakon dostavljanja ponude;
- prihvatanjem takvih uslova, Podnosilac zahtjeva bi ACG-u plaćao različite naknade za postojeće i nove korisnike, sa razlikom između ovih naknada od 0,65 EUR. Na taj način se Podnosilac zahtjeva demotivira od daljeg razvoja na tržištu i akviziranja novih korisnika, što direktno utiče na ograničavanje konkurencije na relevantnom tržištu u BiH;
- posebno ističemo da je obaveza ACG-a ovakav uslov propisati i prema drugim operaterima, čime se praktično stvara stanje na relevantnom tržištu prema kojem niti jednom od postojećih operatera koji je u ugovornom odnosu sa ACG-om i na kojeg se primjenjuju odredbe Cjenovnika, nije u poslovnom interesu akvizicija novih korisnika i povećanje troškova naknade za distribuciju Arena Sport kanala novim, odnosno „nerezidencijalnim“ korisnicima. U skladu sa navedenim pozivamo Vijeće da u postupku ispita okolnost primjene navedene naknade za nove korisnike u poslovnoj saradnji ACG-a sa drugim operaterima u BiH;
- zašto bi ACG-u, kao emiteru audiovizuelnih medijskih sadržaja, uopće bilo bitno da nema konkurencije na silaznom tržištu distribucije audiovizuelnih medijskih sadržaja? Ako izuzmemo „sitan“ detalj da na tom silaznom tržištu sudjeluju povezana lica ACG-a (Mtel, Blicnet, Elta-Kabel, Telrad Net, Logosoft), ACG nema drugog motiva da svoju cjenovnu politiku prilagođava kako bi spriječio učesnike na silaznom tržištu da međusobno konkurišu i bore se za korisnike. Dakle, jasno je da na ovaj način (određivanjem znatno više cijene naknade za „nove“ korisnike operatera), ACG ustvari ograničava konkurenciju na tržištu distribucije audiovizuelnih medijskih sadržaja, kako bi održao tržišni udio svojih povezanih lica iz Telekom Srbija Grupe;
- nametanje uslova plaćanja različite naknade za nove korisnike nema nikakvo utemeljenje u poslovnoj praksi ili troškovima ACG-a, te isključivo rezultira ograničenjem konkurencije i tržišta uopće. Konkurencijsko Vijeće je u Sport Klub Odluci odlučivalo o uporedivim praksama nametanja uslova kod distribucije sportskih kanala sa fudbalskim sadržajima visokog kvaliteta, te je utvrdilo zloupotrebu dominantnog položaja na osnovu nametanja uslova:

„o minimalnom broju pretplatnika, što predstavlja direktno ili indirektno nametanje drugih trgovačkih uslova kojima se ograničava konkurencija u smislu člana 10. stav (2) tačka a) i primjenio različite uslove u Ugovorima za distribuciju sportskog kanala Sport Klub sa CATV/IPTV/DTH operaterima u Bosni i Hercegovini, čime su ih doveli u neravnopravan i nepovoljan konkurentski položaj, u smislu člana 10. stav (2) tačka c) Zakona o konkurenciji

- ako pretpostavimo da ACG nije diskriminirala Podnosioca zahtjeva, ovo znači da iste uslove ACG već primjenjuje prema drugim učesnicima na tržištu – odnosno, da je istima nametnula znatno višu cijenu za nove u odnosu na postojeće korisnike, što predstavlja zloupotrebu dominantnog položaja prema nepovezanim operaterima kojima je ovakva obaveza eventualno nametnuta (bez obzira na odnos prema Podnosiocu zahtjeva);
- navedena razlika u naknadama direktno je protivna Zakonu, a o čemu je Vijeće odlučivalo i u ranijoj praksi ističući:

„Odbijanjem poslovanja se smatra i kada dominantni učesnik na tržištu nudi saradnju konkurentima, ali pod nerazumnim uslovima kao što su ekstremno visoke cijene, degradirane usluge i sl. Tu je slučaj privrednog subjekta Aneks d.o.o. Banja Luka koji

je imao Ugovor na 3 godine, koji je istekao dana 1.12.2012. godine sa cijenom od (..) EUR po pretplatniku, koji je nakon zahtjeva za ponudu i urgencija dobio ponudu sa cijenom od (..) EUR po korisniku što predstavlja povećanje od (..) %. Dakle, proizvod koji je u novembru 2012. godine koštao (..) EUR/pretplatnik, u decembru 2012. godine košta (..) EUR/pretplatnik, odnosno predstavlja povećanje cijene za (..) %.

- iz citiranog stava Vijeća jasna je analogija u odnosu na okolnosti istaknute u Zahtjevu, gdje bi proizvod, odnosno usluga distribucije kanala Arena Sport koja je u decembru 2020. godine koštala (..) * EUR/korisnik, u januaru 2021. godine košta (..) * EUR/korisnik, što predstavlja povećanje cijene za 30%;
- u skladu sa svim navedenim Podnosilac zahtjeva smatra kako je ACG određivanjem posebne, neutemeljeno visoke cijene naknade za distribuciju kanala Arena Sport novim, odnosno „nerezidencijalnim“ korisnicima izvršio „direktno nametanje nelojalnih kupovnih i prodajnih cijena ili drugih trgovinskih uslova kojima se ograničava konkurencija“, na način predviđen članom 10 stav 2 tačka a) Zakona;
- konkretno, Podnosilac zahtjeva smatra da se radnje ACG-a mogu kvalificirati kao sljedeći prekršaji:

(a) primjena različitih uslova u vezi sa distribucijom kanala Arena Sport u dijelu OTT prava, na način da su ista izuzeta iz ponude prema Podnosiocu zahtjeva, dok istovremeno drugi operateri vrše distribuciju kanala Arena Sport u dijelu OTT prava, u smislu člana 10 stav 2 tačka c) Zakona;

(b) radnjom iz prethodne tačke istovremeno se i ograničava proizvodnja, tržište ili tehnički razvoj na štetu potrošača Podnosioca zahtjeva, što predstavlja odvojenu radnju zloupotrebe dominantnog položaja u smislu člana 10 stav 2 tačka b) Zakona;

(c) nametanje nelojalnih prodajnih cijena i trgovinskih uslova kojima se ograničava konkurencija, na način da ponuda i Cjenovnik ACG-a propisuje plaćanje posebne, visoke naknade za distribuciju kanala Arena Sport svim novim korisnicima, u smislu člana 10 stav 2 tačka a) Zakona.

Na osnovu svega izloženog Podnositelj zahtjeva traži da Konkurencijsko vijeće donese Zaključak o pokretanju postupka protiv ACG-a u vezi sa opisanim povredama Zakona, te utvrdi zloupotrebe dominantnog položaja putem diskriminacije Podnosioca zahtjeva u odnosu na druge operatere, putem nametanja nelojalnih cijena i trgovinskih uslova kojima se ograničava konkurencija na silaznom tržištu, kao i predlaže sljedeće mjere:

- (a) u roku od 30 dana od prijema rješenja Vijeća kojim se ustanovljava da je ACG zloupotrijebio svoj dominantan položaj ponudi Podnosiocu zahtjeva zaključenje ugovora o distribuciji kanala Arena Sport koje uključuje OTT prava, pod uslovima jednakim onim koje ACG nudi drugim operaterima u BiH;*
- (b) u roku od 30 dana od prijema rješenja Vijeća kojim se ustanovljava da je ACG zloupotrijebio svoj dominantan položaj ponudi Podnosiocu zahtjeva zaključenje ugovora o distribuciji kanala Arena Sport prema kojem će se novi i postojeći korisnici operatera na tržištu jednako tretirati i za koje će ugovor predviđati jedinstvenu naknadu.*

3.1. Zaključak o pokretanju postupka

Na osnovu gore navedenog, Konkurencijsko vijeće je ocijenilo da povrede Zakona, na koje Podnositelj zahtjeva ukazuje, nije moguće utvrditi bez provedbe postupka, te je u skladu sa članom 32. stav (2) Zakona, na 85. sjednici održanoj dana 08.04.2021. godine, donijelo Zaključak o pokretanju

postupka, broj: UP-05-26-2-010-5/21 (u daljem tekstu: Zaključak), radi utvrđivanja zloupotrebe dominantnog položaja u smislu člana 10. stav (2) tačke a), b) i c) Zakona.

Konkurencijsko vijeće je dostavilo Zaključak Podnosiocu zahtjeva, aktom broj: UP-05-26-2-010-9/21 dana 08.04.2021. godine. U skladu sa članom 33. stav (1) Zakona Konkurencijsko vijeće je dostavilo Zahtjev i Zaključak na odgovor privrednom subjektu ACG u prilogu akta broj: UP-05-26-2-010-10/21.

ACG je dana 24.04.2021. godine podneskom broj: UP-05-26-2-010-13/21 zatražio produženje roka za dostavu odgovora na Zaključak o pokretanju postupka za dodatnih 15 dana, što je i odobreno aktom broj: UP-05-26-2-010-15/21.

U ostavljenom dodatnom roku ACG je preko punomoćnika advokata Branka Marića i Ezmane Turković dostavio odgovor na Zahtjev i Zaključak Konkurencijskom vijeću, u smislu člana 33. stav (3) Zakona, podneskom broj: UP-05-26-2-010-16/21 dana 17.05.2021. godine, u kojem je istakao zahtjev za odbacivanjem Zahtjeva, da nema pravnog osnova za vođenje postupka te da protivna strane nije zloupotrijebila dominantan položaj.

3.2. Odgovor privrednog subjekta ACG na Zahtjev i Zaključak

U Odgovoru privrednog subjekta ACG u bitnom se navodi sljedeće:

Podnosilac odgovora, na prvom mjestu, ističe da Telemach nije vodio pregovore za nastavak poslovne saradnje u dobroj vjeri niti je imao stvarnu namjeru da zaključi novi ugovor o distribuciji Arena Sport kanala.

Zahtjev Telemach-a se pokazuje kao potpuno neosnovan ako se ima u vidu da je Telemach-u u toku pregovora zapravo omogućeno ono što Zahtjevom traži - zaključenje ugovora o distribuciji Arena Sport kanala pod jednakim uslovima koji su ponuđeni ostalim operaterima. Štaviše, ACG je, iako svjestan ucjenjivačke politike Telemach-a, u decembru 2020. godine udovoljio zahtjevima ovog privrednog subjekta te mu uputio ponudu koja je sadržavala iste uslove za distribuciju SD Arena Sport kanala kakvi su ovom operateru dati i tada važećim ugovorom.

Izostanak ponude za distribuciju Arena Sport kanala putem OTT servisa, Telemach je iskoristio kao povod za pokretanje predmetnog postupka. Da je usluga distribucije putem OTT platforme zaista bila od značaja za Telemach, isti ne bi odbio korišćenje OTT prava bez naknade koje mu je prethodno bilo ponuđeno.

Odbijanjem ponude koja je sadržavala uslove kakve je sam zahtijevao, Telemach je nanjeo štetu ne samo Podnosiocu odgovora koga je doveo u zabludu u pogledu svoje namjere da zaključi ugovor, već i sopstvenim korisnicima sa kojima je tokom 2019. i 2020. godine zaključivao ugovore koji su obuhvatali ponudu Arena Sport kanala za koje nije mogao sigurno znati da li će moći da ih obezbjedi nakon 31. decembra 2020. godine, odnosno nije imao stvarnu namjeru da iste obezbjedi.

Apsurdni su navodi Telemach-a da ACG svojom poslovnom politikom ne dozvoljava širenje distributivnih mreža drugih operatera na nove korisnike, budući da bi ovakvim postupanje ACG nanosio štetu sopstvenim povezanim licima koja posluju na nishodnom tržištu distribucije medijskih sadržaja. Upravo suprotno, protivna strana praktikuje izbjegavanje zaključenja ugovora sa operaterima van sopstvene grupacije, a u cilju stvaranja konkurentne prednosti za operatere koji posluju u sastavu United Group.

Cjenovna politika Podnosioca odgovora je ekonomski opravdana i u potpunosti je u skladu sa propisima. Povećanje cijena je logična posljedica ulaganja u kvalitet ponude i povećanja broja kanala koje obuhvata paket Arena Sport. Naime, ponuda Podnosioca odgovora bogatija je kako za kvalitetniji

sadržaj, tako i za broj utakmica koji će se prikazivati u distributivnom paketu koji obuhvata i šest novih kanala.

Dodatno, Telemach nije dokazao da je cjenovna politika Podnosioca odgovora nelojalna. Drugim rječima, Podnosilac zahtjeva nije ponudio niti jedan dokaz da cijene za distribuciju sportskih sadržaja za rezidencijalne i nerezidencijalne korisnike značajno odstupaju od troškova nastalih u vezi sa uslugom distribucije Arena Sport kanala. Naime, cijene koje su ranije važile bile su za 30% niže u odnosu na nove cijene, dok je kvalitet i kvantitet Arena Sport sadržaja višestruko uvećan. Konačno, nove cijene Podnosioca odgovora za distribuciju Arena Sport kanala još uvijek su znatno niže od cijena koje za uporedive usluge naplaćuju pojedini učesnici na tržištu distribucije sportskih sadržaja u Bosni i Hercegovini.

Telemach, u konkretnom slučaju, nije pravilno odredio relevantno tržište proizvoda. Svoju definiciju relevantnog tržišta Telemach ne temelji niti na jednom konkretnom dokazu, već na ničim potkrepljenoj konstataciji da, iz perspektive gledalaca, sportska takmičenja nisu međusobno zamjenjiva. Ovakvo određenje tržišta besmisleno je i iz razloga što pregovori između ACG-a i Telemach-a nisu vođeni za distribuciju pojedinačnih sportskih takmičenja, već za distribuciju paketa Arena Sport kanala u cjelini.

Arena Sport kanali su u periodu od protekle skoro četiri godine bili zastupljeni na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine, kod svih operatera, uključujući i Telemach. Dodatno, bez obzira na to što pokriva cijelo tržište Bosne i Hercegovine, ACG je prihvatio da ekskluzivna prava, otkupljena na međunarodnim tenderima, u pojedinim slučajevima, u skladu sa zakonom, realizuje kao ko-ekskluzivna. U tom smislu, potpuno su neosnovani navodi Telemach-a da ACG svojom poslovnom politikom ne dozvoljava širenje distributivnih mreža drugih operatera na nove korisnike, a da pri tome upravo Telemach iz svoje ponude, svojim korisnicima, iako je na to bio obavezan korisničkim ugovorima, ukida kanale Arena Sport.

Na kraju, ACG ističe da je još uvijek voljan da nastavi pregovore i obnovi saradnju sa Telemach-om, tretirajući ovog privrednog subjekta ravnopravno u odnosu na ostale učesnike na tržištu kao što je to i do sada bio slučaj, a sve u skladu sa propisima i u najboljem interesu krajnjih korisnika.

Dalje u svom odgovoru privredni subjekt ACG detaljnije daje obrazloženje za gore navedeno te ističe:

I. ACG POSLUJE U SKLADU SA PROPISIMA

a) ACG je vodio pregovore sa Telemach-om u dobroj vjeri

- Prije svega, Podnosilac odgovora ističe da je začuđen iniciranjem postupka od strane Telemach-a ovim povodom, a posebno na ovaj način - pred Vijećem, tim prije što je upravo tema specifičnih sportskih sadržaja u postupku pokrenutom od strane Telemach-a već jednom bila razmatrana pred istim ovim regulatornim tijelom.
- Poslovna saradnja ACG i Telemach-a traje skoro četiri godine. Za sve to vrijeme, ACG je na fer i transparentan način saradivao sa protivnom stranom. ACG nikada nije protivnu stranu tretirao drugačije u odnosu na ostale operatere, niti joj je nametao bilo kakve nefer uslove saradnje ili nelojalne cijene. Na svaki upit i dopis zaprimljen od Telemach-a je blagovremeno odgovoreno, a ACG je, kako će u nastavku biti detaljnije objašnjeno, izlazio u susret svim upitima i zahtjevima druge strane. Upravo zbog ovakvog načina saradnje i truda koji je ACG uložio da pregovore vodi u dobroj vjeri, te da saradnja bude realizovana na obostrano zadovoljstvo a za krajnju dobrobit korisnika, začuđeni smo načinom na koji druga strana želi prikazati naše pregovore za nastavak saradnje. Naime, ACG je za razliku od protivne strane vodio pregovore u dobroj vjeri i uz stvarnu namjeru da zaključi ugovor.
- U svojim navodima o diskriminatornom tretmanu u vezi sa ponudom za distribuciju Arena Sport kanala putem OTT servisa, Podnosilac zahtjeva ističe da su OTT prava data drugim operaterima,

konkretno BH Telecom-u i HT Eronet-u, te da su ista Podnosiocu zahtjeva uskraćena iako su od ključnog značaja za njegovo poslovanje. Međutim, Telemach propušta da navede da mu je OTT usluga bila ponuđena i to na korištenje bez naknade, ali da je istu ponudu odbio.

- Naime, dopisom od 02. jula 2019. godine, ACG je Telemach-u ponudio korištenje OTT prava bez naknade:

„Našim nastojanjem građenja dobrih poslovnih odnosa sa poslovnim partnerima, odlučili smo, u skladu sa našim mogućnostima (regulisanje prava, cjenovna politika i sl) da izađemo u susret vašem zahtjevu i da vam u promotivnom periodu do 31.12.2019. godine odobrimo korištenje OTT prava („web“, „multiscreen“ i sl).

Do navedenog datuma, nećemo određivati naknadu za emitovanje naših kanala u vašem distributivnom sistemu, već ćemo ovo posmatrati kao znak naše dobre volje dosadašnjim odnosima, kao i promovisanje ove vrste usluge na tržištu.“

Dokaz: *Dopis ACG upućen Telemach-u dana 02. jula 2019. godine*

- Telemach je navedenu ponudu odbio uz obrazloženje da „nije u mogućnosti početi sa promotivnim korištenjem OTTprava“.

Dokaz: *Dopis Telemach-a upućena ACG-u dana 19. jula 2019. godine*

Podnosilac zahtjeva nije obrazložio zbog čega mu usluga distribucije Arena Sport kanala preko OTT servisa najprije uopšte nije bila potrebna, čak ni kada je istu mogao dobiti besplatno, a sada istu ovu uslugu karakteriše kao ključnu za svoje poslovanje.

- Također, Podnosilac zahtjeva je izostavio da napomene da je upravo on prekinuo pregovore. Naime, Telemach je svojim dopisom od 21. decembra 2020. godine uslovio nastavak saradnje zadržavanjem uslova iz tada važećeg ugovora o distribuciji. ACG je izašao u susret ovom zahtjevu i Telemach-u uputio novu ponudu koja je sadržala nižu cijenu po korisniku za SD kanale u odnosu na standardne cijene iz važećeg cjenovnika. Međutim, Telemach je bez obzira na ovaj ustupak i bez ikakvog obrazloženja, ipak odustao od nastavka saradnje.

Dokaz: *Dopis ACG-a upućen Telemach-u dana 29. decembra 2020. godine*

- Može se sa sigurnošću konstatovati da je apsurdno odustati od pregovora nakon što druga strana uvaži vaš zahtjev i ponudi vam nižu cijenu. Ovaj postupak jasno govori o tome da Telemach pregovore nije ni vodio kako bi isti rezultirali nastavkom poslovne saradnje, već upravo suprotno, kako bi pokrenuo predmetni postupak, trošeći tako bez osnova resurse Vijeća i poreskih obveznika BiH, kao i resurse ACG.
- Ovo nije prvi put da članovi United Group, pa i sam Telemach pokreću postupak protiv Podnosioca odgovora zbog navodne zloupotrebe dominantnog položaja. Tvrdnje o specifičnostima tržišta za svako pojedinačno sportsko takmičenje ponovljaju se i ovog puta, baš kao što je to bio slučaj prije četiri godine pred istim ovim organom. I tada je druga strana nastojala pokretanjem postupka pred Vijećem izvršiti pritisak kako bi dobila pod povoljnijim uslovima Arena Sport kanale u svom distributivnom sistemu.
- Ucjenjivački način vođenja pregovora koji rezultira pokretanjem postupka i obmanjujućom medijskom kampanjom postao je ustaljeni manir protivne strane. Telemach-ovu politiku ucjenjivanja saradnika i obmanjivanja korisnika putem sopstvenih medija primjetili su i drugi operateri širom regiona. Tako, prije nešto više od mjesec dana mediji su prenijeli da je došlo do prekida saradnje između medijske kuće A1 Croatia i United Media, grupe kojoj pripada i Telemach. Objavu A1 Croatia dajemo u nastavku:

„Unatoč svim nastojanjima A1 Hrvatska da tijekom posljednja tri mjeseca postigne dogovor s United Media Grupom oko distribucije N1 TV kanala, isti nažalost nije postignut. I nakon što je

United Media Group pokrenula medijsku kampanju pokušavajući manipulirati i vršiti pritisak na nas nazivajući komercijalne poslovne pregovore medijskom cenzurom, u dobroj smo vjeri i najboljem interesu naših korisnika do zadnjeg trenutka bili voljni nastaviti pregovarati [...] United Media Group [...] nedvosmisleno dokazuje da nema namjeru postići dogovor i dugoročno omogućiti dostupnost NI kanala za AI korisnike."

„U AI Hrvatska nismo iznenađeni ovakvim postupcima United Media Grupe, u čijem su vlasništvu u Hrvatskoj inače TVkanali i portali NI, SportKlub, Nova TV, Doma TV i portal dnevnik.hr, kao i telekom operator Telemach Hrvatska. Upravo zbog ovakvih metoda u poslovnim pregovorima su kanale United Media Grupe već isključila tri operatora u Sloveniji, zatim operatori u Bosni i Hercegovini, Sjevernoj Makedoniji itd. S obzirom na to da smo i dalje izloženi medijskim napadima od strane NI, AI Hrvatska će poduzeti sve potrebne pravne korake."

Dokaz: Saopštenje za javnost operatera AI Hrvatska od 26.03.2021. godine Saopštenje za javnost operatera AI Hrvatska od 17.03.2021. godine

- Ovakvo postupanje Podnosioca zahtjeva je već bilo predmet razmatranja Vijeća. Naime, u rešenju br. UP-05-26-1-005-24/19 od 18. jula 2019. godine, Vijeće nalazi:

„Naime, Konkurencijsko vijeće navode iz predmetnog podneska privrednog subjekta Telemach nije uzelo u obzir prilikom ocjene predmetne koncentracije iz razloga što se zasnivaju na netačnim podacima i navodima, kontradiktornostima i na nepravilnoj definiciji relevantnog tržišta. Privredni subjekt Telemach pokušava da ispolitizira postupak ocjene koncentracije, što je nedopustivo, jer u smislu člana 21. stav (1) Zakona o konkurenciji, Konkurencijsko vijeće je samostalno tijelo koje će osigurati dosljednu primjenu Zakona na cijeloj teritoriji BiH i ima isključivu nadležnost u odlučivanju o postojanju zabranjenog konkurencijskog djelovanja na tržištu. Također, Telemach uslijed nedostatka konkretnih činjenica i dokaza za svoje tvrdnje o eventualnim negativnim efektima koncentracije pokušava izvršiti pritisak na rad Konkurencijskog vijeća na način da pokušava da uključi druge institucije u predmetni postupak, pokušavajući da naruši redovni tok postupka“

- Nadalje, Podnosilac zahtjeva je u svoje korisničke ugovore, tokom 2019. i 2020. godine, **uključivao kanale Arena Sport u dvogodišnje ugovore**, iako je pri tome znao da ne posjeduje prava za distribuciju Arena Sport kanala za 2021, odnosno 2022. godinu, **čime je svjesno obmanjivao korisnike** osiguravajući sebi nove korisničke ugovore, bez obzira što nije mogao garantovati za sadržaje Arena Sport kanala koje je ugovorio, odnosno nije imao stvarnu namjeru da iste ugovori.
- Još jedna potvrda da je Podnosilac zahtjeva odugovlačio pregovore, te da nije imao stvarnu namjeru da nastavi poslovnu saradnju jeste i dopis kojim traži dodatna pojašnjenja komercijalnih uslova ponude uz zahtjev da ACG popunjavanjem tabela objasni obračun mjesečne zarade na hipotetičkom primjeru.

Dokaz: Dopis Podnosioca zahtjeva od 3. decembra 2020. Godine

- Zahtjevi za pružanje pojašnjenja o uslovima poslovne saradnje koji su inače potpuno jasno prikazani u dostavljenom cjenovniku i Opštim uslovima poslovanja, kao i postavljanje dodatnih zahtjeva, jesu dio poznate strategije koju Telemach koristi kada želi izbjeći zaključenje ugovora. Ovu praksu grupacije kojoj pripada Telemach, Vijeće je sankcionisalo u više navrata. Na primjer, u rješenju od 20. decembra 2017, godine o zloupotrebi dominantnog položaja u vezi sa distribucijom Sport Klub kanala, Vijeće je utvrdilo:

„Utvrđuje se da je privredni subjekt United Media Distribution S.R.L [...] putem svog zastupnika privrednog subjekta "SPORT KLUB" d.o.o. Sarajevo [...] zloupotrebio dominantan položaj [...] namjernim odugovlačenjem i nepotpisivanjem ugovora o distribuciji kanala "Sport Klub" sa privrednim subjektom BH Telecom, na način da su, istom, prilikom pregovaranja stalno nametali

dodatne uslove koji nisu bili propisani, „Opštim uslovima za pružanje usluga“, a koje nisu ispunili privredni subjekti koji su već imali zaključene ugovore o distribuciji navedenog kanala i time ograničili relevantno tržište na štetu korisnika usluga privrednog subjekta BH Telecom.”

- Dakle, u konkretnom slučaju, Telemach je:
  - (i) Najprije odbio ponudu ACG-a da bez naknade vrši distribuciju Arena Sport kanala putem OTT platforme, da bi potom upravo izostavljanje ove usluge iz ponude za nastavak poslovne saradnje iskoristio kao povod za pokretanje postupka;
  - (ii) Odugovlačio pregovore, tražeći dodatna pojašnjenja u formi popunjavanja tabela za hipotetički primjer obračuna;
  - (iii) Obmanjivao svoje korisnike time što je tokom 2019. i 2020. godine zaključivao dvogodišnje korisničke ugovore koji su obuhvatali ponudu za Arena Sport kanale, iako nije znao da li će iste moći da obezbjedi nakon 31. decembra 2020. godine, odnosno nije želio iste da obezbjedi;
  - (iv) Prekinuo pregovore o nastavku saradnje nakon što je ACG udovoljio njegovim zahtjevima, te se umjesto zaključenja ugovora odlučio pokrenuti postupak pred Vijećem.
- Iz svega navedenog jasno sljedi da Telemach nije otpočeo niti vodio pregovore u dobroj vjeri. Ucjenjivačkom pregovaračkom politikom, bez stvarne namjere za zaključenje ugovora, Telemach je nanjeo štetu i obmanuo, kako Podnosioca odgovora, tako i sopstvene korisnike. Na kraju, Telemach iniciranjem ovog postupka bespotrebno troši i resurse samog Vijeća, budući da Zahtjevom traži upravo ono što mu je ACG već omogućio - zaključenje ugovora o distribuciji Arena Sport kanala pod uslovima koji su ponuđeni drugim operaterima.

b) ACG je svoje kanale učinio dostupnim svim operaterima

- Sadržaje koji su predmet Zahtjeva, a koji podrazumevaju UEFA *Ligu* šampiona, UEFA Ligu Evrope, M:tel Premijer Igu Bosne i Hercegovine, Prvu ligu Hrvatske, Linglong Tire Super Igu Srbije, te italijansku i francusku fudbalsku ligu, kao i košarkaške NBA i ABA ligu, **ACG je otkupio kroz javni međunarodni tender na kome je učestvovala i United Media Sarl (Luksemburg) u čijem je vlasništvu Telemach.** Učesnik na navedenim tenderima bio je i Sport Klub, privredni subjekt koji je član iste grupacije kao i Telemach. **ACG je najboljom ponudom osigurao ekskluzivna prava emitovanja navedenih sadržaja.**
- Ugovori o distribuciji koje je ACG potpisao sa operaterima nakon sprovođenja navedenih tendera važili su tokom prošle godine, a većina ovih ugovora je i danas na snazi. Dakle, **kanali Arena Sport su u periodu od protekle skoro četiri godine bili zastupljeni na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine, kod svih operatera, uključujući i Telemach.** Nažalost, Telemach je odlučio da od 31.12.2020. godine raskine saradnju i ostavi svoje korisnike bez sadržaja Arena Sport kanala.
- U prethodnih dvanaest godina, koliko posluje na tržištu, uz transparentne i jednake uslove za sve operatere, ACG (ranije HD WIN d.o.o. Beograd) je neprestano proširivao krug svojih partnera i nikada niti jedan operater nije raskinuo ugovor u navedenom periodu, izuzev ako ga nije kupio United Media, odnosno Telemach. U takvim slučajevima, niti jednom poslovne saradnje nisu nastavljane nakon isteka ugovora i obično bi se takva praksa dešavala bez bilo kakvog objašnjenja. Tako, privredni subjekti koji nisu produžili saradnju sa ACG nakon što su postali dio United Group, a sa kojima je ACG do tada sarađivao bez iakakvih problema, bili su redom: Telekabel Zenica, Art Net Kiseljak, HS, HKB i M&H Sarajevo, Velnet Mostar, VKT Bugojno i BHB Cable Net Lukavac.
- Ovakvo postupanje ne iznenađuje, budući da grupacija kojoj pripada Telemach ima praksu izbjegavanja zaključenja ugovora sa operaterima van sopstvene grupacije, a sve u cilju stvaranja konkurentne prednosti za operatere koji posluju u sastavu United Group.

c) Sadržaje na koje ima ekskluzivna prava ACG je učinio dostupnim na teritoriji cjelokupne BiH

- Bez obzira na to što pokriva cijelo tržište Bosne i Hercegovine, ACG je prihvatio da ekskluzivna prava, otkupljena na međunarodnim tenderima, u pojedinim slučajevima, u skladu sa zakonom, realizuje kao ko-ekskluzivna.
- U konkretnom slučaju, ACG je preneo RTRS-u, kao nacionalnom operateru, ekskluzivna prava na emitovanje utakmica italijanske fudbalske lige i Linglong Tire Super lige Srbije, dok se francuska fudbalska liga, te košarkaške ABA i NBA liga emituju u ko-ekskluzivnom odnosu sa ATV-om koji posjeduje nacionalnu komercijalnu dozvolu. Oba kanala (RTRS i ATV) dostupna su u programskim šemama svih operatera u Bosni i Hercegovini, što znači da građani Bosne i Hercegovine uključujući i korisnike Telemach-a mogu pratiti sve navedene sadržaje.
- Također, jedan od glavnih primjera ustupanja ekskluzivnih prava drugim operaterima odnosi se na najelitnije takmičenje, UEFA Ligu šampiona koju pored Arena Sport-a na teritoriji Bosne i Hercegovine prenosi i Nova TV koja je u vlasništvu privrednog subjekta United Media Sarl, baš kao i Telemach.
- Kada je riječ o Ligi Evrope, ACG kao nosilac ekskluzivnih prava za Bosnu i Hercegovinu, nije taj koja raspolaže ovlaštenjem za dalju prodajom istih, već može kupljena prava isključivo sama emitovati što je odluka krovnog vlasnika prava - UEFA.
- U slučaju domaće fudbalske Premijer lige Bosne i Hercegovine, prava za navedeno takmičenje bila su predmet transparentnog tendera organizovanog od strane Fudbalskog saveza Bosne i Hercegovine, na kojem je učestvovala i United Media kao vlasnik Telemach-a. ACG je na tom tenderu dao višestruko bolju ponudu od svih ostalih ponuđača i na taj način osigurala sva ekskluzivna prava na navedeno takmičenje.
- Bitno je istaći da ACG nikada nije zloupotrebjavao svoja ekskluzivna prava na prenos i emitovanje sportskih sadržaja. Model poslovanja koji podrazumjeva ustupanje ekskluzivnih prava na sportske sadržaje. ACG je posebno praktikovao prilikom prenosa utakmica nacionalnih reprezentacija, kao što je slučaj sa rukometnom reprezentacijom Bosne i Hercegovine za čije utakmice ACG ima ekskluzivna prava, ali koje u ko-ekskluzivnom obliku realizuje sa državnom BiH televizijom (BHRT). Dakle, ACG nastoji da svim korisnicima u BiH omogući da preko emitera sa nacionalnim licencama prate sportske događaje od velikog značaja, te na ovaj način promoviše sopstvene sadržaje, ali se i dokazuje kao pouzdan poslovni partner.
- Suprotno opisanom modelu poslovanja ACG-a, Telemach zloupotrebjava svoj položaj operatera koji uživa ekskluzivna prava na prenos sportskih sadržaja visokog kvaliteta i time daje povoda za zaključak da upravo Telemach i njegova povezana lica zatvaraju tržište za druge operatere, kršeći na taj način pravila konkurencije. Tako na primjer, Nova TV raspolaže ekskluzivnim pravima na prenos utakmica reprezentativnih fudbalskih i košarkaških selekcija Bosne i Hercegovine, što su sportski događaji od nesumnjivog, visokog nacionalnog interesa, pri čemu, kao i u slučaju UEFA Lige šampiona, ovi sadržaji nisu dostupni svim građanima Bosne i Hercegovine, što bi, s obzirom na njihov značaj, bilo nužno.
- Iz svega navedenog jasno sljedi da je ACG, od osnivanja do danas, svojom poslovnom saradnjom sa svim operaterima u BiH i ustupanjem ekskluzivnih prava drugim TV kućama dokazao da ravnopravno tretira i jednako poštuje sve svoje poslovne partnere, te da posluje u skladu sa propisima i u najboljem interesu krajnjih korisnika.

II. RELEVANTNO TRŽIŠTE

a) Specifičnosti tržišta distribucije sportskih sadržaja

- Prije svega, Podnosilac odgovora želi da ukaže na specifičnosti tržišta koja obuhvataju prodaju prava, distribuciju i emitovanje sportskih sadržaja. Kako bi konkretan sportski sadržaj stigao od imaoca prava preko distributera i operatera do krajnjeg korisnika, potrebno je da prođe kroz tri stadijuma.
- U prvom stadijumu, imalac prava na konkretan sportski sadržaj (uglavnom nacionalni fudbalski savezi, UEFA, FIFA, nacionalni savezi drugih sportova i sl.) pregovara i zaključuje ugovor o prodaji TV prava sa nekim od distributera TV sadržaja. Zbog značaja ovih prava, sklapanje ugovora se najčešće odvija putem međunarodnih tendera, kako bi TV prava bila ustupljena distributeru koji je dostavio najbolju ponudu.
- Zatim, u drugom stadijumu, distributeri sportskog sadržaja (npr. ACG) imaju mogućnost da direktno emituju sadržaj do krajnjih korisnika, ali i da zaključuju ugovore o distribuciji sa operaterima. Na kraju, u trećem stadijumu sportski sadržaj se emituje do krajnjih korisnika.
- Navedeni stadijumi predstavljaju posebna relevantna tržišta. Kompletan Zahtev je koncipiran tako da ukazuje na navodne povrede konkurencije u drugom stadijumu, odnosno na tržištu distribucije sportskog sadržaja u kome su učesnici sa jedne strane distributeri sportskog sadržaja (imaoci licenci), a sa druge strane operateri.
- Pojedinačna sportska takmičenja (npr. italijanska ili francuska fudbalska liga, Prva liga Hrvatske ili Linglong Tire Super liga Srbije) bi mogla biti relevantna za definisanje tržišta samo u prvom stadijumu gore opisanog prenosa prava na sportske sadržaje. Dakle, u slučaju da su učesnici pregovora bili imaoci prava s jedne strane i distributeri koji na tenderima pribavljaju prava na distribuciju navedenih sportskih takmičenja s druge strane, relevantno tržište bi moglo biti određeno na način kako to predlaže Telemach. Međutim, u konkretnom slučaju, Telemach i ACG su pregovarali kao distributer - imalac licence i operater (drugi stadijum), te definicija relevantnog tržišta predložena od strane Podnosioca zahteva nije prihvatljiva.
- S tim u vezi, bitno je imati u vidu da su ACG i Telemach vodili pregovore za distribuciju kompletnog paketa Arena Sport kanala. a ne za distribuciju pojedinačnih sportskih takmičenja. Operateri zaključuju ugovore sa distributerima ne samo zbog mogućnosti prenosa jedne nacionalne fudbalske lige, već kompletnog sportskog sadržaja koji distributer ima u ponudi (npr. fudbal, košarka, rukomet, tenis i sl.).
- Također, Podnosilac zahtjeva uporno zanemaruje činjenicu da je i sam distributer sportskih sadržaja (imalac licence za emitovanje Premier league, holandske lige „Eredivisie“, košarkaške „Euroleague“ itd.) na teritoriji BiH. Dakle, Podnosilac zahtjeva kao distributer sportskog sadržaja može da učestvuje na svim međunarodnim tenderima za otkup prava na prenos sportskog sadržaja na isti način kao što to čini i ACG. Navedeni tenderi se odvijaju u konkurentnom i javnom postupku u kome svaki ponuđač ima iste mogućnosti da otkupi prava na prenos sportskog sadržaja.

b) Podnosilac zahtjeva nije pravilno odredio relevantno tržište

- Podnosilac zahtjeva nije pravilno odredio relevantno tržište proizvoda u konkretnom slučaju. Naime, Telemach je naveo da ACG ima dominantan položaj na tržištima distribucije sportskih kanala sa fudbalskim sadržajima koji uključuju prenos (i) italijanske fudbalske lige, (ii) francuske fudbalske lige, (iii) Linglong Tire Super liga Srbije, (iv) Hrvatske Telekom Prve lige (v) MTEL Premijer lige BiH, (vi) UEFA Lige šampiona i (vii) UEFA Lige Evrope.
- Da bi tržište bilo određeno na navedeni način, Telemach je morao ponuditi adekvatne dokaze - analize gledanosti, izvještaje o preferencijama potrošača i slično. Međutim, umjesto konkretnih dokaza Telemach je naveo da „smatra“ da svako od takmičenja koje emituje ACG predstavlja zasebno relevantno tržište, budući da, opet prema ničim potkrijepljenom uvjerenju Telemach-a, gledaoci u BiH ne bi smatrali da je jedno regionalno takmičenje zamjenljivo drugim.
- Nije dovoljno „smatrati“ i prosto konstatovati da regionalna takmičenja nisu međusobno zamjenjiva jer su „visoko diferencirana“ i jer pojedini „fudbalski klubovi imaju snažnu bazu simpatizera u BiH“. Naime, prilikom razmatranja međusobne zamjenjivosti proizvoda, neophodno je primjeniti test malog ali značajnog i trajnog povećanja cijene (engl. Small but Significant and Non-transitory Increase in Price, „SSNIP test“) na osnovu koga bi se utvrdilo da li utakmice različitih nacionalnih prvenstava međusobno predstavljaju supstitute ili ne.
- Na ovom mjestu posebno ističemo da osim relevantnih odredbi Zakona i Odluke o utvrđivanju relevantnog tržišta, za određenje tržišta od značaja je i Obavještenje Evropske komisije o utvrđivanju relevantnog tržišta za potrebe prava konkurencije (97/C 372/03) („Obavještenje“) . Naime, članom 33 Obavještenja predviđeno je da nadležni organ može da kontaktira glavne potrošače i glavne privredne subjekte iz dotične industrijske grane kako bi na osnovu njihovih stavova odredio tržište u proizvodnom i geografskom smislu.
- Dalje, članovi 36-43 Obavještenja propisuju kriterijume na osnovu kojih Evropska komisija („EK“) određuje tržište proizvoda. U tom smislu, mišljenje kupaca i konkurenata (član 40 Obavještenja), kao i sklonost potrošača (član 41 Obavještenja) moraju biti uzeti u obzir prilikom definisanja relevantnog tržišta, odnosno odgovora na pitanje da li krajnji korisnici smatraju međusobno (ne)zamjenjivim nacionalne fudbalske lige ili druga sportska takmičenja. imajući u vidu posebno bitne karakteristike, kvalitet, uobičajenu namjenu, uslove prodaje i cijene predmetnih usluga. U konkretnom slučaju, Podnosilac zahtjeva nije ispoštovao ništa od navedenog. Drugim riječima, osim konstatacije da predmetne sportske sadržaje smatra međusobno nezamjenjivim, Telemach nije ponudio niti jedan validan dokaz za svoj prijedlog određenja relevantnog tržišta.
- Podnosilac odgovora ukazuje i na praksu EK u postupcima ispitivanja povreda konkurencije povodom prodaje prava za emitovanje sportskog (fudbalskog) sadržaja. Naime, u odlukama (i) *UEFA Champion league*, (ii) *Premier league* i (iii) *Bundesliga*, EK ni u jednom slučaju relevantno tržište nije suzila na jednu nacionalnu ligu.
- U paragrafu 63 UEFA Champion league odluke, EK eksplicitno navodi da se relevantno tržište proizvoda može definisati kao tržište za sticanje prava na emitovanje fudbalskih događaja koji se igraju redovno tokom godine. Dalje se u istom paragrafu UEFA Champion league odluke navodi da navedena definicija uključuje nacionalna prvenstva (prve i druge lige i kupove kao i UEFA Ligu šampiona i Kup UEFA. Drugim rečima, tržište se ne ograničava samo na UEFA Ligu šampiona, odnosno samo na Kup UEFA (sada Liga Evrope) ili na određeno nacionalno prvenstvo.
- Dalje, EK u Premier league odluci u paragrafu 20 definiše relevantno tržište kao tržište sticanja prava na prenos fudbalskih utakmica vrhunskog kvaliteta, obuhvatajući i utakmice fudbalskih klubova koji igraju u Premijer ligi bez obzira da li se mečevi tih klubova igraju pod okriljem Premijer lige ili ne. Drugim riječima, relevantno tržište obuhvata prenos svih utakmica koje igraju

fudbalski klubovi iz Premijer lige što može da obuhvati (i) Premijer ligu, ali i (ii) sva ostala takmičenja u kojima ti klubovi učestvuju, kao što su nacionalni kupovi, evropski kupovi i prijateljske utakmice. Dakle, ni u ovom slučaju relevantno tržište nije ograničeno na prenos utakmica jednog nacionalnog prvenstva.

- Imajući u vidu praksu EK u postupcima ispitivanja povreda konkurencije povodom prodaje prava za emitovanje sportskog (fudbalskog) sadržaja, Podnosilac odgovora predlaže da Vijeće relevantno tržište definiše kao tržište distribucije fudbalskih takmičenja koja se redovno emituju tokom svake godine u BiH. Navedena definicija bi zahtjevala od Vijeća da utvrdi prije svega (i) kompletan fudbalski sadržaj koji se emituje na teritoriji BiH, zatim (ii) tržišne udjele učesnika na tržištu, te da se nakon toga upusti u utvrđivanje eventualne povrede konkurencije iz člana 10 stav 2 tač. a), b) i c) Zakona.

III. ACG NIJE POSTUPAO PROTIVNO PROPISIMA O ZAŠTITI KONKURENCIJE

a) Ponuda ACG za distribuciju Arena Sport kanala nije diskriminatorna

- Telemach u dijelu Zahtjeva o navodnoj zloupotrebi dominantnog položaja tvrdi da navodi ACG- a o izuzimanju OTT prava iz ponude za saradnju nisu istiniti, te da je usluga distribucije Arena Sport kanala putem OTT platforme data drugim operaterima, dok je njemu uskraćena.
- Apsolutno su neprihvatljivi navodi Podnosioca zahtjeva prema kojima je ACG uskratio OTT prava baš Telemach-u, a učinio ih dostupnim ostalim operaterima. Naime, usluga distribucije Arena Sport kanala putem OTT servisa više nije u ponudi za teritoriju BiH. Ovakvi uslovi važe kako za Telemach, tako i za druge operatere. Dokaz za navedeno jeste Cjenovnik distribucije kanala na teritoriji BiH koji je na snazi od 20. decembra 2020. godine, a koji ne obuhvata uslugu distribucije Arena Sport kanala putem OTT platforme.

***Dokaz:** Cjenovnik distribucije Arena Sport kanala koji je stupio na snagu 20. decembra 2020. godine*

Opšti uslovi poslovanja Arena Channels Group doo Beograd

- Nadalje, posebno su apsurdni navodi Podnosioca zahtjeva da izuzimanje OTT prava iz ponude obesmišljava dalju poslovnu saradnju ACG-a i Telemach-a, ako se ima u vidu da je, ne tako davno, sam Telemach odbio besplatnu distribuciju Arena Sport kanala putem OTT platforme.
- Kao što je već obrazloženo, OTT prava su bila dostupna svima do stupanja na snagu Cjenovnika od 20. decembra 2020. godine, i to bez naknade. Međutim, kako za istima nije bilo pretjeranog interesovanja na tržištu Bosne i Hercegovine, izostavljena su iz ponude. Ovom izostavljanju OTT servisa iz ponude za distribuciju Arena Sport kanala nije prigovorio niti jedan operater.
- Dodatno, jedini operater koji još uvijek koristi uslugu distribucije Arena Sport kanala putem OTT servisa jeste BH Telecom. Međutim, BH Telecom koristi ovu uslugu na osnovu ugovora zaključenog za vrijeme ranije važećih uslova prema kojima se ta prava nisu dodatno naplaćivala, a što je pod istim uslovima nuđeno i Telemach-u. BH Telecom je prilikom potpisivanja ugovora prihvatio te uslove i još uvijek ih koristi kroz postojeći ugovor.
- Takođe, treba imati u vidu da je jednu vrstu OTT prava Telemach posjedovao i u prethodnom ugovoru, te da mu ista mogu biti dostupna i u slučaju nastavka saradnje. Reč je o tzv. multiscreen servisu. Naime, multiscreen usluga podrazumjeva mogućnost korisnika da putem internet konekcije, u okviru sistema svog operatera, prima sadržaj na više različitih uređaja istovremeno.

Multiscreen usluga, iako vrsta OTT usluge, u ugovorima o distribuciji regulisana je zasebno, što u praksi nikada nije predstavljalo problem ukoliko se nije vršila dodatna komercijalizacija istih od strane operatera. Upravo je multiscreen usluga vrsta OTT usluge koju koristi operater HT Eronet. U tom smislu, potpuno su neosnovani navodi Telemach-a da je HT Eronet povlašćen u odnosu na Telemach.

- Kako ponuda ACG-a za nastavak poslovne saradnje i dalje važi, te kako smo voljni da nastavimo pregovore i zaključimo ugovor sa Podnosiocem zahteva, ovom prilikom posebno ističemo da bi usluga multiscreen bila dostupna Telemach-ovim korisnicima u slučaju zaključenja novog ugovora o distribuciji Arena Sport kanala.
- Iako tvrdi da su OTT prava od ključnog značaja za njegovo poslovanje, Telemach u svom dopisu od 21. decembra 2020. godine kojim odbija ponudu za nastavak poslovne saradnje nijednom ne spominje OTT prava, umjesto toga, insistira na zadržavanju uslova iz ugovora koji je u tom trenutku bio na snazi, a koji nije sadržao pravo na distribuciju putem OTT servisa. Dakle, ni ugovor na čijim uslovima Telemach insistira nije predviđao OTT platformu kao način distribucije.

***Dokaz:** Obavjest o neprihvatanju ponude od 21. decembra 2020. godine
Ugovor o ustupanju prava na distribuciju kanala zaključen između ACG-a (tada HD- VVIN] i Telemacha 31. marta 2017. godine*

- Nakon ovog obavještenja, a u želji da Arena Sport kanali ostanu dostupni i korisnicima Telemach-a, iako svjestan ucjenjivačke politike druge strane ACG je odlučio da prihvati zahtjev za izmjenom ponude, te je Telemach-u uputio novu ponudu koja je sadržavala iste uslove za distribuciju SD Arena Sporta kanala kakvi su ovom operateru dati i tada važećim ugovorom. Ovo je bilo moguće budući da niti jedan drugi operater nije želio nastaviti distribuciju SD kanala.

***Dokaz:** Dopis ACG-a od 29. decembra 2020. godine*

- Međutim, umjesto da kako je sam obećao „rado razmotri novu ponudu“, Telemach je odlučio pokrenuti postupak pred Vijećem, i za to je kao povod iskoristio izuzimanje iz ponude OTT prava na kojima ni sam tokom pregovora nije insistirao i koja je u julu 2019. godine sam odbio. Sada Telemach iniciranjem predmetnog postupka želi vlastiti loš poslovni potez neosnovano prikazati kao krivicu ACG-a.
- Dakle, odbijanjem ponude koja je izmjenjena u skladu sa zahtjevima Telemach-a, dovodi se u pitanje njegova namjera da uopšte zaključi novi ugovor sa ACG-om, a samim tim i smisao predmetnog postupka - da li je namjera Telemacha da nastavi saradnju iskrena ili je kao i u prethodnim slučajevima i javnim istupima riječ o dezavuisanju javnosti ali i samog Vijeća.
- Dodatno, obrazlažući navodni diskriminatorni tretman, Telemach se poziva na rješenje Vijeća kojim je njegovom povezanom licu Sport Klub doo Sarajevo izrečena novčana kazna zbog zloupotrebe dominantnog položaja.
- U navedenom rješenju, Sport Klub je selektivno primjenjivao svoje uslove poslovanja, uslovljavajući zaključenje ugovora sa jednim privrednim subjektom fingerprint zaštitom, dok drugim privrednim subjektima nije tražio iste garancije u pogledu fingerprint zaštite. Navedeno rješenje ni na koji način ne može biti relevantno u konkretnom slučaju. Naime, u periodu dok su OTT prava bila sastavni dio ponude, ACG ih je nudio svim operaterima. Nakon što su ova prava izostavljena iz ponude ACG-a, ista nisu nuđena nikome. Dakle ACG nije selektivno primjenjivao sopstvene opšte uslove poslovanja, kao što je to činio Sport Klub u citiranom rješenju.
- U svakom slučaju, ponuda ACG-a za distribuciju Arena Sport kanala i dalje je otvorena. U slučaju da se Telemach predomisli u svakom trenutku poslovna saradnja može biti obnovljena.

- Iz svega navedenog je jasno da ACG, kao privredni subjekt koji je svoje kanale učinio dostupnim svim građanima u BiH kroz sisteme svih operatera, posluje transparentno i ravnopravno tretira sve operatere. Dakle, nema mjesta navodima o povredi konkurencije stavljanjem Telemach-a ili bilo kog drugog učesnika na tržištu u neravnopravan konkurentski položaj.

b) ACG ne ograničava proizvodnju, tržište i razvoj na štetu potrošača

- Potpuno su neosnovani navodi Podnosioca zahtjeva da se izostavljanjem ponude za distribuciju Arena Sport kanala putem OTT platforme ograničava proizvodnja, tržište i tehnički razvoj na štetu potrošača.
- Prvo, ACG je upravo u cilju promovisanja OTT usluge navedena prava nudio besplatno svim operaterima na teritoriji Bosne i Hercegovine sve do 31. decembra 2019. godine. Međutim, nedostatak interesovanja za navedenu uslugu s jedne strane i potreba ACG da se zaštiti od potencijalnih zloupotreba koje mogu nastati u vezi sa ustupanjem OTT prava, i to u vidu emitovanja predmetnog sadržaja van teritorije za koju je operater stekao pravo distribucije s druge strane, doveli su do odluke da se distribucija putem OTT na posebnim platformama povuče iz ponude.
- ACG ovom odlukom ni na koji način nije uticao na tehnički razvoj OTT tehnologije u Bosni i Hercegovini, budući da postojeći OTT servisi mogu preko multiscreen usluge i dalje distribuirati Arena Sport kanale. Dakle, u slučaju korištenja multiscreen servisa postojeći korisnici Telemach-ove EON OTT platforme mogli bi da prate Arena Sport kanale sa više uređaja, gdje god da se nalaze.
- Dodatno, bitno je imati u vidu da OTT pravo na posebnim platformama nosi značajno veće rizike od potencijalnih zloupotreba nego što je to slučaj sa nekom drugom vrstom distribucije medijskog sadržaja. Naime, bez obzira na obaveze operatera da distribuciju predmetnih kanala vrše samo na ugovorom određenoj teritoriji (tzv. geo-blocking u odnosu na sve teritorije za koje nije ugovoreno pravo distribucije), za ACG je nemoguće da ustanovi sa koje lokacije korisnici pristupaju predmetnoj OTT platformi, te postoji rizik od emitovanja na teritoriji za koju operater nije stekao prava.
- Imajući u vidu da se (i) distribucija sadržaja putem OTT servisa vrši putem interneta, nezavisno od bilo kakve infrastrukture, te da je (ii) OTT servisima moguće pristupiti sa bilo koje lokacije korištenjem VPN (engl: Virtual Private Network) servisa kojima se štiti IP (engl: Internet Protocol) adresa korisnika, postoji rizik da kanali za koje operater ima pravo distribucije na jednoj teritoriji (u ovom slučaju u BiH) budu dostupni na nekoj drugoj teritoriji.
- ACG se tokom svog poslovanja već susretao sa opisanim zloupotrebama i zbog toga pretrpio značajnu štetu. Tako je u januaru 2020. godine, ACG utvrdio, a prijave drugih operatera potvrdile, da su kanali Arena Sport neovlašteno emitovani putem OTT sistema, i to Telemach-ove EON aplikacije, o čemu je i obavestio drugu stranu.

Dokaz: Dopis ACG od 20. januara 2020. godine

- Na kraju, zloupotreba položaja iz člana 10 stav (2) tačka b) Zakona, ograničavanjem tržišta i proizvodnje na štetu potrošača zapravo se može staviti na teret Telemach-u i njegovim povezanim licima, budući da isti u svom portfoliju imaju najprestižnija sportska takmičenja, poput engleske i španske fudbalske lige, a posebno događaje od nacionalnog interesa kao što su utakmice fudbalskih i košarkaških reprezentacija, a koje niti u jednom slučaju nisu učinili dostupnim svim građanima Bosne i Hercegovine. Ne ustupajući nijednom operateru svoja ekskluzivna prava na prenos sportskih sadržaja visokog kvaliteta i izbjegavajući zaključenje ugovora o distribuciji sa drugim operaterima. članice United Group u Bosni i Hercegovini (uključujući i Telemach) nastoje

učvrstiti i dalje jačati sopstveni dominantni položaj na tržištu i to na štetu kako ostalih učesnika na tržištu tako i krajnjih korisnika.

c) Cjenovna politika ACG-a je u svemu u skladu sa zakonom

- Podnosilac zahtjeva ističe da ACG svojom cjenovnom politikom nastoji da odvrati Telemach od sticanja novih korisnika, te da na ovaj način ACG, kako tvrdi Podnosilac zahtjeva, održava tržišni udio svojih povezanih lica koja deluju na nishodnom tržištu distribucije audio- vizuelnih sadržaja.
- Bez sumnje, Telemach i njegova povezana lica dobro poznaju mehanizme ograničavanja konkurencije i zatvaranja tržišta za sve subjekte koji ne pripadaju United Group. Međutim, u ovom slučaju je Telemach propustio da objasni kako je moguće da cjenovna politika ACG-a ima efekte zatvaranja tržišta prema Telemach-u, a nema iste takve efekte prema povezanim licima ACG-a na silaznom tržištu distribucije medijskog sadržaja. Isto tako, ukoliko cjenovna politika ACG-a zaista proizvodi negativne efekte po konkurenciju u formi sprečavanja rasta broja korisnika, nije jasno zbog čega bi ACG sprečavao rast broja korisnika sopstvenih povezanih lica.
- Dakle, da je cjenovnom politikom ACG-a zaista moguće uticati na tržište distribucije audio-vizuelnih sadržaja, navedeni negativni efekti bi se jednako manifestovali i kod ACG-ovih povezanih lica kao i kod Telemach-a. Prema tome, besmisleno je tvrditi da bi određivanjem različitih cijena za distribuciju Arena Sport kanala rezidencijalnim i nerezidencijalnim korisnicima ACG mogao da odvrati operatere od širenja baze korisnika. Konačno, rast broja korisnika treba da dođe kao posljedica zdrave tržišne utakmice u kojoj se konkurenti nadmeću kvalitetom svoje ponude, a ne preuzimanjem korisnika od drugih operatera bez bilo kakvih ulaganja u kvalitet sopstvene usluge.
- Nadalje, Podnosilac zahteva navodi da je ACG određivanjem posebne, neutemeljeno visoke cijene za distribuciju kanala Arena Sport nerezidencijalnim korisnicima, izvršio povredu konkurencije iz člana 10 stav 2 tačka a) Zakona.
- Prije svega, ovdje želimo da istaknemo da je cjenovna politika ACG-a u cjelosti u skladu sa propisima i da je zasnovana na najboljoj poslovnoj praksi.
- Cijena koja je prethodno važila bila je za 30% niža u odnosu na trenutno važeću cijenu, dok je kvalitet i kvantitet sadržaja sada višestruko uvećan. Nova cijena je u potpunosti odgovarala svim ostalim operaterima. Svi operateri koji su nastavili saradnju sa ACG-om plaćaju nove cijene. Na ovaj način, ACG je još jednom potvrdio da ima jasno definisanu, transparentnu politiku, i da pri tome ne krši propise o zaštiti konkurencije. Na kraju, poređenja radi, cijena je duplo manja od one koju na tržištu traže konkurentski TV kanali, bez obzira na njihov značajno manji kvalitet.
- Nije jasno na osnovu čega Telemach pretpostavlja da je povećanje cijene od 30% protivno zakonu. Naime, povećanje cijene ili utvrđivanje različitih cijena za distribuciju sadržaja različitim vrstama korisnika ne može se automatski smatrati protivzakonitim. Logikom koju primjenjuje Telemach, svaka izmjena cjenovne politike ili rast cijena mogli bi biti sankcionisani. Međutim, u uslovima slobodne tržišne utakmice izmjene cijena su neminovne, te je apsurdan pokušaj Telemach-a da jedan sasvim logičan i opravdan postupak komercijalnog poslovanja kao što je izmjena cjenovnika proglasi za flagrantno kršenje zakona.
- Prema utemeljenoj praksi institucija Evropske unije, postojanje nelojalnih cijena se ne može prosto pretpostaviti, već je isto potrebno dokazati primjenom testa ustanovljenog u predmetu United Brands vs Commission.
- Naime, ovom odlukom ustanovljeni su kriterijumi, odnosno dvofazni test, za utvrđivanje da li je cijena nelojalna:

„[...]pitanja koja se imaju utvrditi su da li je razlika između stvarno podnjetili troškova i stvarno naplaćenih cijena značajna. i, ukoliko je odgovor na ovo pitanje pozitivan, da li je cijena koja je nametnuta nefer sama po sebi, ili u odnosu na konkurentske proizvode[...]”

- U prvoj fazi testa, potrebno je utvrditi da li troškovi nastali povodom nekog proizvoda ili usluge opravdavaju visinu cijene. U konkretnom slučaju. ACG je uložio značajna sredstava u proteklom periodu u poboljšanje usluge i u kvalitet korisničkog iskustva kupovinom prava na prenos novih sportskih takmičenja. Ponuda Arena Sport kanala bogatija je kako za kvalitetniji sadržaj, tako i za broj utakmica koji će se prikazivati u distributivnom paketu koji sada obuhvata i šest novih kanala koji dodatno utiču na kvalitet i veličinu ponude ACG. Upravo ova ulaganja u potpunosti opravdavaju nove cijene za tržište Bosne i Hercegovine.
- Druga faza pomenutog testa se sprovodi samo ukoliko postoji značajna razlika između troškova i naplaćene cijene, što ovde nije slučaj. Ipak, ukoliko bismo nastavili da slijedimo test, iako za tim nema potrebe, došli bismo do druge faze u kojoj je potrebno uporediti predmetnu cijenu sa cijenama proizvoda konkurenata. Konkretno, ukoliko bismo Arena Sport kanale uporedili sa na primjer Sport Klub kanalima, došli bismo do zaključka da je Sport Klub duplo skuplji kanal po distributivnoj cijeni. Bez obzira na značajno višu cijenu koja se naplaćuje za distribuciju konkurentskih TV kanala, ACG je uspio da u značajnoj mjeri unaprijedi kvalitet svoje usluge, te je tako u protekle tri godine upravo od Sport Klub-a preuzeo sadržaje kao što su NBA, španska fudbalska liga, te produžio ugovore sa UEFA za Ligu šampiona, Ligu Evrope i novo takmičenje - Konferencijsku ligu. Krajem prošle sezone, ACG je stekao i ekskluzivna prava na sve utakmice domaćeg fudbalskog šampionata.
- Dodatno, ističemo da je razlika između cijena za distribuciju Arena Sport kanala po rezidencijalnom i nerezidencijalnom korisniku u skladu sa dugoročnim interesima krajnjih korisnika. Naime, ukoliko bi cijene predviđene za rezidencijalnog i nerezidencijalnog korisnika bile identične, to bi omogućilo operaterima da do novih korisnika ne dolaze ulaganjem u tehnologiju, know-how i unapređenjem kvaliteta sopstvene ponude, nego preuzimanjem tuđih korisnika.
- Broj korisnika određenog operatera može se povećati tzv. organskim rastom - unapređenjem kvaliteta usluge i ulaganjem u poslovanje. Takođe, moguć je i tzv. neorganski rast, do kog dolazi akvizicijama. Obje forme rasta su legitimne i prihvatljive. Međutim, ista cijena za rezidencijalne i nerezidencijalne korisnike dovela bi do anomalije i treće vrste „rasta” - preuzimanjem tuđih korisnika (engl.free-riding).
- Dakle, cjenovna politika ACG-a je ekonomski opravdana i u skladu je sa fer poslovnom praksom. Ne može se svaka izmjena u cjenovnoj politici smatrati aktom ograničavanja konkurencije, te se tako ni razlika u cijeni za distribuciju Arena Sport kanala za rezidencijalne i nerezidencijalne korisnike sama po sebi ne može smatrati dovoljnim osnovom za zaključak o nametanju nelojalnih cijena. U konkretnom slučaju. ne postoji značajno odstupanje cijene od realnih troškova, a predmetne cijene su još uvijek niže od cijena koje za sličan proizvod naplaćuju drugi učesnici na tržištu.

III. PROTIVPRAVNO POSTUPANJE PODNOSIOCA ZAHTJEVA – POVRAT

- Podnosilac zahtjeva pripada grupaciji United Group, kao što je to slučaj i sa privrednim subjektom Sport Klub. United Group je na tržištu Bosne i Hercegovine u više navrata suprotno Zakonu, vršila radnje koje imaju za cilj ili posljedicu značajno ograničavanje, narušavanje ili sprečavanje konkurencije.
- Sport Klub, privredni subjekt koji je povezano lice Telemach-a, koji se bavi distribucijom sportskih TV kanala baš kao i ACG, višestruki je povratnik sa dugom istorijom pravnosnažno utvrđenih povreda konkurencije u Bosni i Hercegovini. Naime, rješenjem Vijeća od 22. decembra 2020.

godine, utvrđeno je da je privredni subjekt United Media S.a.r.l., Luksemburg, putem svog agenta privrednog subjekta „Sport Klub“ d.o.o. Sarajevo, BiH, zloupotrebio dominantni položaj u smislu člana 10 stav 2 tačka a) Zakona tako što je prilikom pregovaranja za zaključenje ugovora o distribuciji kanala Sport Klub u BiH nametanjem uslova da 100% postojećih korisnika privrednog subjekta Logosoft migrira na platformu privrednog subjekta Mtel direktno nametnuo trgovačke uslove kojima se ograničava konkurencija.

***Dokaz:** Saopštenje za medije za 77. sednice Vijeća BiH*

- Takođe, Vijeće je rješenjem utvrdilo da je privredni subjekt IKO Balkan S.R.L. Biokurešt. direktno i/ili putem svog zastupnika privrednog subjekta Sport Klub d.o.o. Sarajevo. zloupotrebio dominantni položaj na tržištu distribucije sportskih kanala sa fudbalskim sadržajima visokog kvaliteta koji uključuju i prenos Live paketa engleske Premijer lige u BiH, na taj način što je u ugovorima o distribuciji sportskog kanala Sport Klub nametao uslove o minimalnom broju pretplatnika što predstavlja nametanje trgovačkih uslova kojima se ograničava konkurencija u smislu člana 10 stav 2 tačka c) Zakona.

***Dokaz:** Rješenje Konkurencijskog vijeća br. 05-26-3-002-179-11/13 od 16.12.2013.godine*

- Nakon donošenja gore navedenog rješenja, povezana lica United Group koja posluju u BiH su nastavila da preduzimaju radnje koje za cilj ili posljedicu imaju ograničavanje, sprečavanje ili narušavanje konkurencije, te je Vijeće donjelo novo rješenje kojim je utvrdilo da privredni subjekt United Media Distribution S.R.L. Bukurešt putem svog zastupnika, privrednog subjekta Sport Klub d.o.o. Sarajevo nije postupio po prethodno navedenom rješenju, već je nastavio da zloupotrebljava dominantni položaj na identičan način.

***Dokaz:** Rješenje Konkurencijskog vijeća br. 06-26-2-006-143-11/15 od 23. decembra 2015.godine*

- Kršenje propisa od strane United Group u BiH je Vijeće utvrdilo i na inicijativu drugih poslovnih subjekata, a ne samo ACG. Naime, 2017. godine je Vijeće donjelo rješenje kojim je utvrđeno da je privredni subjekt United Media Distribution S.R.L Bukurešt, putem svog povezanog lica, privrednog subjekta Sport Klub d.o.o. Sarajevo zloupotrebio dominantan položaj, zbog čega je vijeće izreklo i novčanu kaznu kompaniji United Media.

***Dokaz:** Rješenje Konkurencijskog vijeća br. 04-26-2-005-113-11/15 od 20. decembra 2017. godine*

- Dakle, United Group je na tržištu BiH u više navrata, suprotno članovima 4 i 10 Zakona, vršila radnje koje imaju za cilj ili posljedicu sprečavanje, ograničavanje ili narušavanje konkurencije.
- Tako i ovog puta, Telemach koristi svoju staru strategiju koja je već više puta odbačena pred ovim regulatornim tijelom, a to je vraćanje u ranije godine, izvlačeći iz konteksta sve ono što podrazumjeva cjelokupni ugovor. Ovo se posebno odnosi na navedeni slučaj Aneks d.o.o. koji je u međuvremenu dva puta mijenjao ime i prvi je operater koji je saradivao sa ACG, i to još od 2009. godine, kada je poslovao u sastavu slovenačkog Telekoma. Za sve to vrijeme, Aneks - Blicnet je bio u potpunosti zadovoljan saradnjom i distribucijom kanala Arena Sport. Isti uslovi su i tada nuđeni Telemach-u, ali ih je tada kao i sada odbio, te nalazio uvijek neki dodatni razlog da ne prihvati distribuciju kanala Arena Sport. Istu strategiju vidimo upravo u ovom predmetu.
- Konačno, ACG nema razloga da odbije zaključenje ugovora sa Telemach-om, jer poslovna politika i strategija ACG-a jeste da Arena Sport kanali budu dostupni na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine, kako bi osigurali sopstvene prihode, s obzirom na preuzete obaveze prema dobavljačima i novim pravima.

- Ovo nije prvi put da Telemach ulazi u pregovore bez stvarne namjere za zaključenje ugovora. Nažalost, ucjenjivački način vođenja pregovora i omalovažavajuća medijska kampanja o drugoj strani postala je dio poslovne politike Telemach-a i njegovih povezanih lica. Ovakva negativna kampanja svojstvena je United grupi širom regiona, ne samo protiv društava koja pripadaju Telekom grupi, nego i protiv drugih kompanija. Ovakav način postupanja nije u skladu sa važećim propisima, duhom zakona, kao ni evropskim propisima koje je BiH obavezna da primjenjuje.
- Iz svega gore navedenog jasno slijedi da Telemach nije imao stvarnu namjeru da nastavi saradnju sa ACG-om, pri čemu je isključenje OTT prava iz ponude za distribuciju Arena Sport kanala iskorišteno samo kao povod za pokretanje postupka.

Imajući u vidu sve naprijed navedeno, ACG predlaže Vijeću da donese rješenje kojim se odbija zahtjev privrednog subjekta Telemach d.o.o. Sarajevo, podnjet protiv privrednog subjekta „Arena Channels Group“ kao neosnovan.

5. Nastavak postupka

Konkurencijsko vijeće je dana 21.05.2021. godine aktom broj: UP-05-26-2-010-19/21 dostavilo privrednom subjektu Telemach BH podnesak privrednog subjekta ACG kao odgovor na Zahtjev za pokretanjem postupka i Zaključak o pokretanju postupka na eventualno očitovanje. Istog dana aktom broj: UP-05-26-2-010-17/21 Konkurencijsko vijeće je zahtjevom za dostavljanjem dodatnih informacija i dokumentacije od ACG zatražilo određena pojašnjenja u vezi ugovora privrednog subjekta ACG o distribuciji Arena Sport kanala sa ostalim emiterima, cijenama i drugim uslovima iz ugovora, kao i druge informacije koje su značajne za postupak.

U očitovanjima privrednog subjekta ACG zaprimljenim dana 14.06.2021. godine pod brojem: UP-05-26-2-010-28/21 i brojem:UP-05-26-2-010-29/21 navedeno je u bitnom sljedeće:

Na upit Konkurencijskog vijeća o postojanju dva Cjenovnika ACG ističe da riječ zapravo o jednom Cjenovniku, i to Cjenovniku iz januara 2020. godine iz koga je kasnije (20. decembra 2020. godine) izostavljena ponuda za OTT usluge. Dakle, ne postoje dva Cjenovnika iz januara 2020. godine. Od početka januara 2020. godine na snagu je stupio Cjenovnik distribucije Arena Sport kanala na teritoriji BiH koji je sadržao tri stavke:

- (i) (..) *
- (ii) (..) *
- (iii) (..) *

Počevši od 20. decembra 2020. godine, iz ponude su izostavljene OTT usluge, te su stavke (ii) i (iii) brisane iz Cjenovnika. Uslovi i odredbe nisu mjenjani, jedina razlika između akta označenog pod brojem 1. i akta označenog brojem 2. jeste izostavljanje OTT prava iz ponude. Odredbe o mjesečnoj naknadi za osnovni paket kanala u KDS, IPTV, DTH i MMDS sistemima, odredbe o dodatnim kanalima, tematskim paketima, osnovu za određivanje mjesečne naknade, troškovima mjesečnog održavanja i uslovima plaćanja se nisu mijenjale.

ACG ističe da Ugovore o distribuciji Arena Sport kanala ima zaključene sa skoro svim operaterima u Bosni i Hercegovini. Svi ugovori o distribuciji zaključeni su u skladu sa uslovima iz cjenovnika Arena Channels Group, što je vidljivo iz ugovora dostavljenih u prilogu.

- (i) (..) * ;
- (ii) (..) * ;
- (iii) (..) * ;

- (iv) (..) * ;
- (v) (..) * ;

Na pitanje Konkurencijskog vijeća da li srijedom imate prenose utakmica UEFA Lige prvaka koje emituje NOVA BiH i po kojoj cijeni ACG se se izjasnio da ne prenosi srijedom utakmice UEFA Lige prvaka koje ekskluzivno emituje NOVA BiH, niti je tražio da otkupi prava na emitovanje od NOVE BiH.

Dalje u svom podnesku ACG pojašnjava razloge za izbacivanje OTT prava sa tržišta Bosne i Hercegovine te ističe, a što je u Odgovoru na Zaključak o pokretanju postupka od 14. maja 2021. godine detaljno obrazloženo, da je sve do 31. decembra 2019. godine, upravo u cilju promovisanja OTT usluge navedena prava nudio besplatno svim operaterima na teritoriji Bosne i Hercegovine. Međutim, nedostatak interesovanja za navedenu uslugu s jedne strane i potreba ACG da se zaštiti od potencijalnih zloupotreba koje mogu nastati u vezi sa ustupanjem OTT prava s druge strane, doveli su do odluke da se distribucija putem OTT na posebnim platformama povuče iz ponude.

Pored toga što među operaterima nije postojao interes za distribuciju Arena Sport kanala putem OTT platforme, dodatni razlog za povlačenje ove usluge iz ponude jeste i rizik od potencijalnih zloupotreba i nastanka štete za ACG. Naime, distribucija sadržaja putem OTT servisa vrši se putem interneta, nezavisno od bilo kakve infrastrukture, te je moguće OTT platformama pristupiti sa bilo koje lokacije korišćenjem VPN servisa kojima se štiti IP adresa. Bez obzira na obaveze operatera da distribuciju kanala vrše samo na ugovorom određenoj teritoriji (tzv. *geo-blocking* u odnosu na sve teritorije za koje nije ugovoreno pravo distribucije), za ACG je nemoguće da ustanovi sa koje lokacije korisnici pristupaju predmetnoj OTT platformi, te postoji rizik od emitovanja na teritoriji za koju operater nije stekao prava.

Imajući u vidu da je pitanje formulisano uz pretpostavku da je Telemach od ACG tražio OTT uslugu, ovdje bismo još jednom istakli da je Telemach odbio distribuciju Arena Sport kanala putem OTT servisa kada mu je ista, u promotivnom periodu, nuđena besplatno. Dalje, u svom dopisu od 21.12.2021. godine, Telemach od ACG zahtjeva da se uslovi u novom ugovoru podudaraju sa uslovima „*koje smo ugovorili aktuelnim ugovorom, koji ističe 31. decembra 2020. godine*“. Ugovorom koji je istekao 31. decembra 2020. godine, Telemach-u nisu bila ustupljena prava na distribuciju Arena Sport kanala putem OTT platforme. Dakle, sam Telemach zahtjeva uslove iz ugovora kojim nisu bila ugovorena OTT prava.

Dalje, ACG navodi da je je nosilac prava na emitovanje italijanske serije A, francuske lige, hrvatske telekom prve lige i Linglog Tire Super lige Srbije. Ugovorom o licenciranju sadržaja zaključenim između HD-W1N d.o.o, Beograd i Radio Televizije Republike Srpske Banja Luka („RTRS“), ACG (tada HD-W1N doo Beograd) je ustupio zemaljsko (terestrijalno) ekskluzivno pravo licence i neekskluzivno kablovsko licencno pravo RTRS-u na emitovanje, između ostalog:

- (i) Italijanske serije A;
- (ii) Ling Long Tire Super lige Srbije.

Ugovorom o licenciranju sadržaja zaključenim u oktobru 2019. godine, između HD-W1N d.o.o. Beograd i Alternativna televizija doo Banja Luka ("ATV"), ACG (tada HD-W1N doo Beograd) je ATV-u ustupio licencno pravo na zemaljsko (terestrijalno) emitovanje kao i neekskluzivna prava na simultano linearno emitovanje francuske fudbalske lige.

Dakle, ACG je kao nosilac licenci stečenih na zakonit i transparentan način na javnim međunarodnim tenderima, prenio RTRS-u, kao nacionalnom operateru, ekskluzivna prava na emitovanje utakmica italijanske fudbalske lige i Linglong Tire Super lige Srbije, dok se francuska fudbalska liga emituje u ko-ekskluzivnom odnosu sa ATV-om koji posjeduje nacionalnu komercijalnu dozvolu. Oba kanala (RTRS i ATV) dostupna su u programskim šemama svih operatera u Bosni i

Hercegovini, što znači da građani Bosne i Hercegovine uključujući i korisnike Telemach-a mogu pratiti sve navedene sadržaje.

U pogledu pitanja o procentu u kome je ACG stekao/ostvario prava na emitovanje predmetnih sportskih takmičenja u BiH, napominjemo da se **ugovorima o licenciranju sadržaja ne definiše procenat prava na emitovanje sportskih takmičenja u Bosni i Hercegovini**. Kao što Podnosiocu zahtjeva mora biti poznato, obim prava na emitovanje određenog sportskog takmičenja ne zavisi od ACG, niti bilo kog drugog učesnika na tenderu.

Dakle, sva prava na emitovanje koja je ACG stekao na javnim međunarodnim tenderima stečena su zakonito i u skladu sa uslovima tendera. ACG ni na koji način nije mogao uticati na procenat u kome će steći pravo emitovanja. Uvijek kada uslovi ugovora sa nosiocem prava to dozvoljavaju, a naročito u slučaju sportskih takmičenja od nacionalnog interesa, ACG je svoja ekskluzivna prava na emitovanje realizovao u saradnji sa drugim učesnicima na tržištu. ACG ne utiče na uslove tendera pod kojima se stiču prava na prenos/emitovanje sportskog sadržaja. Sve i ukoliko pravila tendera nalažu da se pravo na prenos/emitovanje i eksploataciju sportskog sadržaja može steći samo kao ekskluzivno, u punom obimu i bez prava podlicenciranja, **učesnici na tenderu ne mogu zbog ovakvih (zakonitih) uslova tendera snositi posljedice.**

Pokretanjem postupka protiv onog učesnika na tržištu koji je uputio najbolju ponudu na javnom tenderu obesmišljava se procedura organizovanja javnih tendera, koja se inače, godinama unazad, kako u BiH tako i u inostranstvu sprovodi na isti način - ustupanjem ekskluzivnih prava prenosa cjelokupnog sportskog takmičenja. **Pokretanje postupka zbog zloupotrebe dominantnog položaja je posebno apsurdno u slučaju ACG-a, imajući u vidu da ACG sva prava koja može da prenese na treća lica zaista i prenosi, te tako i ona prava koja bi mogao da realizuje u procentu od 100%, zapravo realizuje kao ko-ekskluzivna.**

ACG je nosilac prava na emitovanje UEFA lige prvaka i UEFA lige Evrope za BiH. Međutim, ekskluzivna prava na emitovanje UEFA nije ustupila samo ACG-u. Ekskluzivna prava na emitovanje jedne utakmice po kolu za UEFA ligu prvaka i UEFA ligu Evrope posjeduje Nova TV.

Za UEFA ligu Evrope i UEFA ligu prvaka ACG ne raspolaže pravom na podlicenciranje. Prema tome, prava na emitovanje UEFA lige Evrope i UEFA ligu prvaka, ACG ne može prenositi na treća lica.

Takođe, ACG je nosilac prava na emitovanje Mtel Premijer lige BiH. Ugovorom o nabavci ekskluzivnih prava za emitovanje utakmica Mtel Premijer lige BiH zaključenim sa BH Telecom dd Sarajevo, nakon što je sam BH Telecom iskazao ineteres za kupovinu navedenih prava, ovom privrednom subjektu je ustupljena licenca za prenos i emitovanje dve utakmice Mtel Premijer lige BiH po kolu.

U pogledu tržišnog udjela za emitovanje navedenih takmičenja u BiH, ACG ističe da ni uslovi javnog poziva ni ugovori o licenci ne definišu procenat prava na emitovanje navedenih sportskih takmičenja. Prava na emitovanje pomenutih takmičenja su, u cjelini, za sve utakmice, bila predmet javnih poziva, pa **učesnici u proceduri javnog poziva nisu ni mogli uticati na svoj udio za emitovanje ovih takmičenja.**

Logika koju koristi Podnosilac zahtjeva kako bi izveo zaključak o povredi konkurencije od strane ACG-a vodi u pravni nonsens. Naime, besmisleno je da:

- *Najprije kao ponuđač na javnom tenderu morate da ispunite uslove za učešće na istom;*
- *A zatim bivate sankcionisani upravo zbog toga što ste na zakonit način stekli prava emitovanja (koja inače i niste mogli steći nikako drugačije nego, kao ekskluzivna, za sve utakmice u okviru jednog sportskog takmičenja).*

Na kraju podneska ACG zaključuje kako nema mjesta navodima o povredi konkurencije iz člana 10 Zakona o konkurenciji, budući da su ugovori sa svim operaterima zaključivani pod istim uslovima. Tokom 2019. godine, dok su OTT prava bila ustupana bez naknade, svim operaterima je bila nuđena distribucija Arena Sport kanala preko OTT platforme bez naknade. Nakon završetka promo perioda, OTT prava su bila ustupana uz naknadu propisanu Cjenovnikom. Nakon 20. decembra 2020. godine, OTT prava više nisu u ponudi, nisu nuđena nijednom operateru, niti je bilo ko od operatera iskazao interesovanje za istim.

Jedini operater koji koristi OTT prava, na osnovu važećeg ugovora, jeste BH Telecom. BH Telecom je prihvatio korišćenje OTT prava u promo periodu, da bi potom, tokom 2020. godine, za ista plaćao naknadu u skladu sa Cjenovnikom. Mogućnost koju je iskoristio BH Telecom bila je ponuđena i Telemach-u, kako je ACG i dokazao u Odgovoru.

Dalje, neosnovani su navodi Podnosioca zahtjeva o povredi konkurencije nametanjem nelojalnih cijena. Kako je već objašnjeno, iz Cjenovnika je jasno da se razlika između rezidencijalnih i nerezidencijalnih korisnika pravila samo u slučaju distribucije Arena Sport kanala preko OTT servisa, koji više nije u ponudi. Sve i ukoliko bi se različite cijene za nerezidencijalne korisnike primjenjivale onako kako to naovodi Podnosilac zahtjeva, ovakvo postupanje bi i dalje bilo u skladu sa zakonom. Naime, razlika u cjenama za rezidencijalne i nerezidencijalne korisnike je opravdana budući da ne postoji značajno odstupanje cijene od stvarnih troškova, te da je predmetna cijena od (..)* eura po korisniku i dalje niža od cijena koju naplaćuju pojedini učesnici na tržištu.

Takođe, višestruko uvećanje kvaliteta usluge i broja TV kanala koji ulaze u sastav Arena Sport paketa, opravdava da cijena za distribuciju Arena Sport kanala bude za 25% viša u odnosu na cijenu iz 2019. godine.

Na kraju, Podnosilac odgovora još jednom moli Vijeće da uzme u obzir da Podnosiocu zahtjeva nije, kako tvrdi, onemogućena distribucija Arena Sport kanala, budući da je prekinuo pregovore i odbio zaključenje ugovora nakon što mu je ponuđena cijena koju je sam zahtjevao. Takođe, Podnosiocu zahtjeva je već omogućeno ono što Zahtjevom traži - zaključenje ugovora o distribuciji Arena Sport kanala pod jednakim uslovima koji su ponuđeni ostalim operaterima.

Imajući u vidu sve napred navedeno, Podnosilac odgovora još jednom predlaže Vijeću da donese rješenje kojim se Zahtjev odbacuje kao neosnovan.

U svom drugom podnesku ACG se osvrće na pitanja u vezi povećanja cijena za usluge distribucije Arena Sport kanala te navodi u bitnom sljedeće:

Cijena za uslugu distribucije Arena Sport kanala nije povećana u januaru 2021. godine u odnosu na decembar 2020. godine. Cjenovnik je promjenjen u januaru 2020. godine, i cijena je povećana ali ne za 30%. Naime, cijena koja je važila do januara 2020. godine je iznosila (..)* eura po korisniku, dok je počevši od januara 2020. godine, cijena po korisniku porasla na (..)* eura. Dakle, riječ je o povećanju cijene od 25%. Navedeno povećanje je, kako će biti detaljnije obrazloženo, ne samo tržišno opravdano već i u potpunosti zakonito.

Opravdano je da Telemach BH d.o.o. Sarajevo od januara 2021. godine preuzme važeću cijenu od (..)* eura po korisniku, budući da je riječ o cijeni koja je, u trenutku kad je Telemach trebalo da je preuzme, već bila na snazi godinu dana. Ovu cijenu su prihvatili i uredno, bez primjedbi, plaćaju svi ostali operateri.

Telemach je tokom 2018., 2019. i 2020. godine plaćao cijenu od (..)* eura po korisniku. Iako je cjenovnik promjenjen u januaru 2020. godine, Telemach je po ugovoru zaključenom za vrijeme ranije važećeg cjenovnika i tokom 2020. godine plaćao cijenu od (..)* eura po korisniku. Operateri koji su zaključivali ugovore o distribuciji u 2020. godini preuzimali su obavezu plaćanja cijene od (..)* eura po korisniku. Nijedan operater nije imao primjedbe na navedenu cijenu, budući da je cijena za distribuciju

ostalnih kanala koji prikazuju sportske sadržaje u Bosni i Hercegovini, godinama unazad, znatno viša. Od Telemach-a, dakle, nije traženo da nove cijene ((..)* eura po korisniku) preuzme u 2020. godini jer je tada još uvijek bio na snazi ugovor zaključen na osnovu starog cjenovnika. Međutim, Telemach je i nakon isteka predmetnog ugovora, odnosno nakon 31. decembra 2020. godine, odbio da preuzme cijenu od ((..)* eura.

Posebno su apsurdni navodi Telemach-a o povećanju cene, ako se ima u vidu da:

- *je upravo Telemach-u omogućeno da tri godine zaredom plaća cijenu od ((..)* eura po korisniku;*
- *je tokom 2020. godine Telemach plaćao cijenu od ((..)* eura po korisniku iako je tada već trebalo da naknada iznosi ((..)* eura po korisniku;*
- *povezano lice Telemach-a, Sport Klub, za svoje kanale, godinama unazad, traži značajno višu cijenu, koja se kreće od ((..)* do ((..)* eura po korisniku.*

Povećanje cijena posljedica je značajnih ulaganja ACG-a u poboljšanje usluge i kvalitet korisničkog iskustva. ACG je u prethodnom periodu učinio svoju ponudu bogatijom i u kvantitativnom i u kvalitativnom smislu, tako što je produžio ugovore sa UEFA za emitovanje Lige šampiona i Lige Evrope i otkupio prava na emitovanje sljedećih sportskih takmičenja

- *NBA;*
- *Španska fudbalska liga;*
- *Domaći fudbalski šampionat;*
- *Konferencijska liga.*

Takođe, ACG je u proteklom periodu uvrstio nove kanale u svoju ponudu, i to:

- *Arena eSport*
- *Arena Fight*
- *Agro TV Toxic*
- *Balkan Trip*
- *Superstar*

Dakle, realni troškovi koje ACG snosi u vezi sa otkupom i prenosom novih sportskih takmičenja i uključivanjem čak šest novih kanala u paket Arena Sport, u potpunosti opravdavaju rast cijena. U uslovima slobodne tržišne utakmice, rast cijena je neminovan i ne može se *a priori* smatrati nezakonitim.

Bilo bi protivno pravilima komercijalne logike da je ACG ulagao u nove programske sadržaje i otkupio prava za nova sportska takmičenja, a da su cijene za distribuciju ostale iste. Upravo bi se sankcionisanjem ACG-ove cjenovne politike ograničio razvoj na štetu potrošača, imajući u vidu da je povećanje cijene nastalo kao posljedica ulaganja u kvalitet programskog sadržaja. Ovakvim postupanjem, ACG-u ali i ostalim učesnicima na tržištu, bi bila poslata poruka da će biti kažnjeni za uspješno poslovanje i da se ulaganjem u kvalitet svoje usluge izlažu riziku da budu sankcionisani.

Takođe, ukoliko se cijene i brzina rasta cijena ACG-a upoređi sa cijenama drugih učesnika na tržištu koji distribuiraju sportski sadržaj u Bosni i Hercegovini, jasno je da je cijena koju naplaćuje ACG ne samo tržišno opravdana, već i niža u odnosu na cijene za distribuciju npr. Sport Klub kanala (napominjemo da najniža naknada po korisniku koju naplaćuje Sport Klub iznosi ((..)* eura, a maksimalna trenutno iznosi ((..)* po korisniku).

Na kraju, predmetna rasprava o povećanju cijene se pokazuje besmislenom ako se ima u vidu da je Telemach-u dopisom od 29. decembra 2020. godine ponuđena cijena od ((..)* eura za SD kanale, ali da su i ovu nižu cijenu odbili. Navedena ponuda od ((..)* eura po korisniku za SD kanale je u skladu

sa važećim cjenovnikom, budući da cjenovnik reguliše cijene za HD kanale koji su predmet ugovora sa operaterima, te da se ostali operateri nisu interesovali za SD kanale.

Konkurencijsko vijeće se dana 01.07.2021. godine aktom broj UP-05-26-2-010-32/21 obratilo Podnosiocu zahtjeva da dostavi podatke o broju korisnika OTT usluge, procentualnom učešću prihoda od OTT usluga u ukupnim prihodima privrednog subjekta, kao i druge relevantne informacije.

U dostavljenom odgovoru koji je zaprimljen dana 09.07.2021. godine podneskom broj: UP-05-26-2--10-33/21 Podnosilac zahtjeva u bitnom navodi sljedeće:

Ukupan broj korisnika Telemacha na OTT usluzi EON, a što predstavlja jedinstvenu OTT uslugu u ponudi Telemacha, u 2021. godini iznosi ukupno (..)*² korisnika na području Bosne i Hercegovine. Posebno ističemo kako je ova usluga relativno nova u ponudi Telemacha, te da bilježi značajan rast od momenta komercijalizacije. Predmetna usluga je vrlo značajna na onim područjima na kojima Telemach nema pristupnu mrežu, pa se usluzi pristupa putem mreže drugih operatera. S tim u vezi, ovu uslugu je potrebno posmatrati kao pro-konkurencijsku iz razloga što na područjima monopolskog tržišta kakvo postoji na teritoriji entiteta Republika Srpska, ova Telemachova usluga omogućava kakav-takav alternativni izbor zainteresiranim potrošačima. U kontekstu Postupka koji se vodi pred Vijećem, jasno je kako motiv ACG da isključi iz ponude OTT distribuciju direktno pogoduje povezanim licima ACG- a na silaznom tržištu - kako bi isključili bilo kakav rizik konkurencije na silaznom tržištu u entitetu Republika Srpska. Na taj način se, uklanjanjem iz ponude OTT distribucije, onemogućava ravnopravno učešće drugih operatera i postojanje bilo kakvog alternativnog izbora po potrošače.

Procentualni odnos broja korisnika OTT usluga Telemacha (..)*korisnika) u odnosu na ukupan broj korisnika Telemacha iznosi (..)* i to na osnovu ukupnog broja korisnika Telemacha koji je evidentiran kod Regulatorne agencije za komunikacije u novembru 2020. godine (uključeni CATV, DTH i MMDS korisnici), a koji iznosi (..)*.

Skrećemo pažnju da ovakvo poređenje ipak nije adekvatno, jer je OTT usluga primarno namijenjena korisnicima koji nemaju pristup Telemachovoj mreži.

U vezi sa traženim podacima o procentualnom učešću prihoda od OTT usluga u ukupnim prihodima Telemacha, u nastavku dostavljamo tabelarni prikaz koji se zasniva na podacima iz revidiranih finansijskih izvještaja za 2018., 2019. i 2020. godinu.

Iznosi u 000 BAM

	2018.	2019.	2020.
UKUPNO prihodi od servisa	(..)*	(..)*	(..)*
OTT prihodi	(..)*	(..)*	(..)*
Procentualno učešće u ukupnim prihodima od servisa	(..)*	(..)*	(..)*

ACG je 2019. godine ponudio Telemachu nekomercijalnu saradnju u vezi sa distribucijom OTT prava, a koja je obuhvatala promotivnu distribuciju Arena Sport TV kanala i to u ograničenom periodu od tri mjeseca. Navedenu činjenicu je pogrešno dovoditi u vezi sa pregovorima iz novembra i decembra 2020. godine, kada je Telemach pregovarao sa ACG o komercijalnoj saradnji. ACG je 2019. nudio testnu distribuciju na tri mjeseca, bez spremnosti da Telemachu dostavi ponudu za komercijalnu saradnju nakon testnog perioda.

² Podaci predstavljaju poslovnu tajnu u smislu člana 38. Zakona o konkurenciji

U vezi sa ponudom iz 2019. godine, osim što je ista bila nekomercijalna, promotivna i ograničenog trajanja od tri mjeseca, Telemach ističe da navedenu ponudu nije prihvatio i iz razloga što ACG ni tada nije želio dati informacije o komercijalnim uslovima koji će uslijediti, što je Telemach izlagalo velikom reputacijskom riziku da korisnicima nakon samo tri mjeseca testnog perioda neće moći nastaviti distribuirati signal, jer će ACG odbiti dati komercijalnu ponudu. Kako će kasniji događaji potvrditi, ACG zaista nikada Telemachu nije ni želio dati ponudu po kojoj bi se uspostavila komercijalna distribucija Arena Sport kanala putem OTT tehnologije na dugoročnoj osnovi (kakva je uspostavljena sa drugim operaterima), što samo potvrđuje da je Telemach pravilno cijenio da mu se promotivni period distribucije 2019. nudio u lošoj vjeri, samo kako bi ga se izložilo većem reputacijskom riziku prema korisnicima. Telemach u prilogu dostavlja prepisku relevantnu za nekomercijalnu ponudu iz 2019.

Dokaz: Prepiska vođena između stranaka u vezi sa nekomercijalnom ponudom iz 2019.

Iz dostavljene prepiske se vidi da ACG ni tada nije želio Telemachu dati ponudu za komercijalnu distribuciju Arena Sport kanala putem OTT platforme, nego je samo nudio promotivni period od tri mjeseca, odbijajući da odgovori na više puta ponovljene upite Telemacha šta bi se desilo sa distribucijom nakon isteka tog perioda. S tim u vezi, jasno je kako je ACG 2019. godine dostavljenom nekomercijalnom ponudom isključivo stvarao vlastitu pregovaračku poziciju u kojoj bi Telemach bio izložen reputacijskom riziku i opasnosti raskida ugovora za korisnike, ukoliko ACG ne bi, po isteku promotivnog perioda, omogućila OTT distribuciju po komercijalnim uslovima. Telemach naglašava da u korist ove tvrdnje ide i činjenica da Telemach u 2019. godini nije nikada niti primio ponudu za komercijalnu saradnju za OTT distribuciju (kakva je očito data nekim drugim operaterima, kao što je BH Telecom).

U svakom slučaju, još jednom ponavljamo da je predmet ovog Postupka izričito odbijanje davanja ponude za distribuciju putem OTT tehnologije iz decembra 2020. godine, a postupanje ACG-a iz 2019. godine (nuđenje kraćeg promotivnog perioda, bez davanja komercijalne ponude za dugoročnu saradnju), samo dokazuje trend odbijanja saradnje i može samo utjecati na višu kaznu koju će Vijeće izreći ACG-u pošto utvrdi da se radi o kontinuiranom odbijanju saradnje.

Telemach koristi ovu priliku da se izjasni i na navode iz Odgovora na Zaključak o pokretanju postupka od 14. maja 2021. godine, dostavljen od strane privrednog subjekta ACG.

Svi navodi Odgovora neosnovani su u cijelosti i usmjereni isključivo na pokušaj izbjegavanja odgovornosti za nespornu povredu konkurencije koju je ACG izvršio. ACG u Odgovoru bespotrebno detaljno osporava definiciju relevantnog tržišta iz Zahtjeva za pokretanje postupka od 22. februara 2021. godine, a kao opravdanje za diskriminaciju Telemacha u odnosu na druge operatere navodi da je ugovore o distribuciji sa drugim operaterima zaključio po ranije važećim uslovima. Međutim, oba navoda su očigledno neosnovana i već više puta raspravljena pred Vijećem, nakon čega su pravna shvatanja Vijeća u pogledu ovih pitanja potvrđena od nadležnih sudova, na šta je u Zahtjevu detaljno ukazano, te se stoga ovim pitanjima nećemo detaljnije baviti u ovom podnesku. Na navode o promotivnoj ponudi iz 2019. smo se na upit Vijeća izjasnili iznad.

U vezi sa ostalim navodima iz Odgovora, ističemo sljedeće:

- (i) *ACG je Telemachu uskratilo ponudu za distribuciju Arena Sport kanala putem OTT tehnologije*

Irelevantni su navodi ACG-a iz tačke 7 Odgovora, po kojima je ACG dana 29. decembra 2020. dostavio novu ponudu za produženje ugovorne saradnje. Naime, predmetnim aktom se ujedno obznanjuje kako OTT prava nisu u ponudi za tržište BiH, a što je kao dokaz dostavljeno Vijeću uz Zahtjev.

Dakle, Telemachu je uskraćena ponuda za distribuciju kanala Arena Sport putem OTT tehnologije, koju drugi operateri na tržištu vrše, što je jedina relevantna činjenica za ovu vrstu povrede konkurencije.

- (ii) *U odnosima sa korisnicima Telemach je postupao u skladu sa zakonom, a ti odnosi svakako nisu predmet Postupka, niti je Konkurencijsko vijeće BiH nadležno za iste.*

Nadalje, pokušavajući pažnju Vijeća skrenuti na teme koje sa postupkom nemaju nikakve veze, u tački 12 Odgovora ACG ističe kako je Telemach navodno svjesno obmanjivao korisnike s kojima je zaključivao ugovore tokom 2019. i 2020. ugovarajući TV kanale Arena Sport kao dio distribuiranog sadržaja.

Osim što to nema nikakve veze sa Postupkom, niti je Vijeće na bilo koji način nadležno za ovo pitanje, Telemach ističe da je ovaj navod ACG-a u cijelosti i netačan - naime, sektorski regulator je potvrdio da je Telemach u odnosima sa korisnicima u vezi sa predmetnim pitanjima postupao u cijelosti u skladu sa primjenjivim propisima koji definiraju odnose korisnika i operatera.

Dokaz: Javno saopštenje RAK-a

Konkurencijsko vijeće je dana 22.09.2021. godine zaprimilo Zahtjev za pokretanje postupka broj: UP-03-26-2-041-1/21 privrednog subjekta Arena Channels Group d.o.o. Beograd protiv privrednog subjekta Telemach BH d.o.o. Sarajevo radi utvrđivanja zloupotrebe dominantnog položaja na tržištu distribucije audiovizuelnih medijskih usluga i medijskih usluga radija od strane Telemaha, odbijanjem zaključenja ugovora o distribuciji Arena Sport kanala putem DTH, KDS i MMDS tehnologije, što predstavlja radnju zloupotrebe dominantnog položaja u smislu člana 10. stav 2. tačke a), b) i c) Zakona o konkurenciji. Podnosilac zahtjeva je predložio Konkurencijskom vijeću da u skladu sa članom 118. Zakona o upravnom postupku Bosne i Hercegovine spoji postupak po ovom Zahtjevu sa predmetnim postupkom broj: UP-05-26-2-010-1/21 zbog toga što su zahtjevi zasnovani na gotovo identičnom činjeničnom stanju i pravnom osnovu, kao i da je Vijeće nadležno u pogledu pomenutih postupaka.

Međutim, ističemo da Konkurencijsko vijeće u postupcima zaštite tržišne konkurencije odnosno utvrđivanja povreda tržišne konkurencije postupa u skladu s Zakonom o konkurenciji, kojim su propisani postupci, procedure, kao i rokovi za donošenje konačnih odluka, te je u skladu sa tim navedeni predmetni Zahtjev zaprimljen pod novim brojem i rješavat će se u odvojenom postupku.

6. Produženje roka za donošenje konačnog rješenja

S obzirom na okolnosti u predmetnom postupku zbog proglašene pandemije virusa COVID-19 koji je uticao na rad Konkurencijskog vijeća, opsežnost konkretnog predmetnog postupka kao i činjenice da je za utvrđivanje stanja i ocjenu dokaza potrebno izvršiti dodatne analize, Konkurencijsko vijeće je procijenilo da neće biti u mogućnosti donijeti konačno rješenje u roku od 4 mjeseca od dana donošenja Zaključka o pokretanju postupka, kako je propisano članom 41. stav (1) pod c) Zakona.

Konkurencijsko vijeće je s toga ocijenilo da je rok za donošenje konačnog rješenja po Zaključku o pokretanju postupka koji se odnosi na utvrđivanja kršenja odredbi člana 10. stav (2) tačke a), b) i c) Zakona potrebno produžiti za dodatna 3 (tri) mjeseca u smislu člana 41. stav (2) Zakona.

Zaključak o produženju roka za donošenje konačnog rješenja donesen je dana 14.07.2021. godine pod brojem: UP-05-26-2-010-35/21. Isti je dostavljen strankama u postupku istog dana u prilogu akta broj: UP-05-26-2-010-36/21 Podnosiocu zahtjeva, u prilogu akta broj: UP-05-26-2-010-37/21 privrednom subjektu ACG.

7. Zahtjevi za uvid u spis

Zahtjev za uvid u spis uputio je privredni subjekt Telemach BH putem punomoćnika advokata Amine Đugum, podneskom zaprimljenim dana 26.08.2021. godine pod brojem: UP-05-26-2-010-41/21. Konkurencijsko vijeće je odgovorilo na navedeni zahtjev aktom broj: UP-05-26-2-010-41/21 dana 30.08.2021. godine te je uvid u spis izvršen dana 02.09.2021. godine. Uvid izvršila advokat Ezmana Turković.

Podnosilac zahtjeva je putem punomoćnika Advokatske kancelarije Marić&CO dana 30.08.2021. godine podneskom zaprimljenim pod brojem: UP-05-26-2-010-42/21 uputio zahtjev za uvid u spis.

Konkurencijsko vijeće je odgovorilo na navedeni zahtjeve dana 30.08.2021. godine aktom broj: UP-05-26-2-010-42/21 te je uvid u spis izvršen dana 02.09.2021. godine. Uvid izvršio advokat Nihad Sijerčić.

8. Relevantno tržište

Relevantno tržište, u smislu člana 3. Zakona, te čl. 4. i 5. Odluke o utvrđivanju relevantnog tržišta čini tržište određenih proizvoda/usluga koji su predmet obavljanja djelatnosti na određenom geografskom tržištu.

Prema odredbi člana 4. Odluke o utvrđivanju relevantnog tržišta, relevantno tržište proizvoda obuhvaća sve proizvode i/ili usluge koje potrošači smatraju međusobno zamjenjivim s obzirom na njihove bitne karakteristike, kvalitet, namjenu, cijenu ili način upotrebe.

Prema odredbi člana 5. Odluke o utvrđivanju relevantnog tržišta, relevantno geografsko tržište obuhvaća cjelokupan ili značajan dio teritorije Bosne i Hercegovine na kojoj privredni subjekti djeluju u prodaji i/ili kupovini relevantne usluge pod jednakim ili dovoljno ujednačenim uslovima i koji to tržište bitno razlikuju od uslova konkurencije na susjednim geografskim tržištima.

Prilikom definisanja relevantnog tržišta u predmetnom postupku Konkurencijsko vijeće je uzelo u obzir sve specifičnosti posmatranog tržišta, te složenost tržišta u smislu njegove vertikalne povezanosti u lancu distribucije medijskog sadržaja posmatranom „odozgo prema dole“, a koji se sastoji od tri segmenta distribucije, odnosno od tri segmenta relevantnog tržišta:

- (i) Distribucija sadržaja, odnosno ustupanje ili prodaja prava na određeni sadržaj
- (ii) Distribucija sadržaja putem različitih TV programskih kanala
- (iii) Prijenos TV programa do krajnjih korisnika

U prvom segmentu tržišta djeluju privredni subjekti koji se bave proizvodnjom određenog sadržaja, koji u biti predstavlja određeni proizvod ili uslugu koji ima svoju tržišnu vrijednost određenu djelovanjem ponude i potražnje za tim sadržajem na medijskom tržištu. Sva prava na televizijski prijenos određenih sadržaja pripadaju izvornim nositeljima tih prava, odnosno proizvođačima određenog sadržaja, koji dalje ta prava ustupaju distributerima putem raznih ugovora o prodaji prava na prijenos.

Distributeri medijskog sadržaja, koji se u lancu distribucije nalaze na jednom segmentu tržišta ispod, nakon kupovine tih sadržaja, te sadržaje „pakuju“ u razne pakete sadržaja koji u stvari predstavljaju određene televizijske kanale. Televizijski programski kanali dalje se distribuiraju krajnjim korisnicima putem operatora koji obavljaju djelatnost prijenosa audiovizuelnog, odnosno medijskog programa.

TV operatori u trećoj fazi vertikalne distribucije, odnosno u trećem segmentu tržišta emituju, odnosno isporučuju medijski sadržaj putem različitih TV kanala ili paketa kanala do krajnjih korisnika, koji za tu uslugu plaćaju određenu naknadu.

Tržište pružanja usluge prijenosa televizijskih programa uz plaćanje naknade predstavlja distribuciju TV programa krajnjim korisnicima ili maloprodajnu TV uslugu na silaznoj razini tržišta na kojoj djeluju operatori koji obavljaju djelatnost prijenosa audiovizuelnog programa, odnosno prijenosa televizijskog programa. Na ovoj razini tržišta djeluju poduzetnici koji pružaju maloprodajne TV usluge i ona spaja operatore TV usluga koji formiraju i distribuiraju pakete TV kanala i krajnje korisnike predmetnih maloprodajnih usluga.

Nadalje, tržište distribucije sadržaja direktno je povezano s tržištem distribucije televizijskih programskih kanala. Potražnja na tržištu sadržaja u bitnome proizlazi iz potražnje na tržištu distribucije televizijskih kanala, a potražnja na tržištu distribucije televizijskih kanala u bitnome proizlazi iz potražnje za sadržajem, odnosno paketima kanala na maloprodajnom tržištu prijenosa televizijskih programa uz plaćanje naknade.

Na samom tržištu distribucije sadržaja mogu se odrediti uži segmenti predmetnog tržišta poput tržišta sportskih sadržaja, filmskih sadržaja, kulturnih sadržaja, informativnih sadržaja i drugih tematskih područja.

Kako je u predmetnom slučaju riječ o sportskom sadržaju, Konkurencijsko vijeće razmatra relevantno tržište koje se odnosi na predmetni postupak, odnosno na sportske sadržaje.

Imajući u vidu navedeno, Konkurencijsko vijeće je odredilo da relevantno tržište proizvoda i/ili usluga u konkretnom slučaju predstavlja tržište distribucije sportskih kanala sa fudbalskim sadržajima visokog kvaliteta, Arena Sport, koji uključuju prijenos italijanske fudbalske lige, francuske fudbalske lige, hrvatske fudbalske lige, srbijanske fudbalske lige, Mtel Premijer Lige BiH, te UEFA Lige prvaka i UEFA Lige Evrope putem KDS, DTH, MMDS i IPTV tehnologije.

Relevantno geografsko tržište obuhvata cjelokupnu ili značajan dio teritorije Bosne i Hercegovine na kojem privredni subjekti djeluju u prodaji i/ili kupovini relevantnog proizvoda pod jednakim ili dovoljno ujednačenim uslovima i koji to tržište bitno razlikuju od uslova konkurencije na susjednim geografskim tržištima.

U konkretnom slučaju relevantno geografsko tržište je Bosna i Hercegovina, jer stranke u postupku djeluju ili imaju mogućnost da djeluju na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine, a i ugovori kojima je regulisano pravo distribucije TV kanala zaključivani su za teritoriju Bosne i Hercegovine.

Slijedom navedenoga, relevantno tržište predmetnog postupka je tržište distribucije sportskih kanala sa fudbalskim sadržajima visokog kvaliteta, Arena Sport, koji uključuju prijenos italijanske fudbalske lige, francuske fudbalske lige, hrvatske fudbalske lige, srbijanske fudbalske lige, Mtel Premijer Lige BiH, te UEFA Lige prvaka i UEFA Lige Evrope putem KDS, DTH, MMDS i IPTV tehnologije u Bosni i Hercegovini.

Konkurencijsko vijeće smatra bitnim istaknuti kako pitanja tehnologije, odnosno načina distribucije predmetnih usluga krajnjim korisnicima putem KDS, DTH, MMDS i IPTV tehnologije, nisu relevantna sa aspekta krajnjeg potrošača, te nema potrebe za diferenciranjem relevantnog tržišta po ovom osnovu.

Međutim, Konkurencijsko vijeće ističe, da distribucija televizijskog signala do krajnjih korisnika putem OTT sistema, koji omogućuje krajnjim korisnicima gledanje televizijskih kanala putem mobilnog uređaja (pametnog telefona), tableta, laptopa ili android TV uređaja, se ne može smatrati međusobno zamjenjivim proizvodima/uslugama, odnosno ne može se uvrstiti u gore definisano relevantno tržište predmetnog postupka.

Relevantno tržište proizvoda i/ili usluga obuhvata sve proizvode i/ili usluge koje potrošači, odnosno korisnici smatraju međusobno zamjenjivim, pod prihvatljivim uslovima, imajući u vidu

naročito njihove bitne karakteristike, kvalitet, uobičajenu namjenu, način upotrebe, uslove prodaje i cijene.

Prema tome, distribucija televizijskog sadržaja putem OTT usluge predstavlja posebno tržište proizvoda i/ili usluga, posebno iz razloga nužnosti posjedovanja dodatnih uređaja (mobilnog uređaja (pametnog telefona), tableta, laptopa ili android TV uređaja) koji ne spadaju u standardne uređaje koji se koriste za gledanje televizijskih kanala na pretplatu kod krajnjih korisnika i čija se jednostavnost korištenja ne može porediti sa jednostavnošću standardnih uređaja za gledanje TV kanala, odnosno standardnih TV prijemnika. Također, jedan od preduslova za korištenje OTT usluge, pored posjedovanja gore navedenih uređaja jeste i permanentni pristup internet mreži.

Prema svemu navedenom, Konkurencijsko vijeće ističe da, s obzrom na uobičajenu namjenu, način upotrebe, kao i cijenu koja se plaća za OTT usluge, distribucija signala putem OTT usluge predstavlja zasebno relevantno tržište.

Ovakvoj definiciji relevantnog tržišta od strane Konkurencijskog vijeća, kada su u pitanju OTT usluge ide u prilog i stav Regulatorne agencije za komunikacije Bosne i Hercegovine koja u svom dopisu od 13.07.2021. godine između ostalog ističe da su OTT „karakteristične usluge koje zaobilaze distributivni kanal tradicionalnih operatera. Većina ovih usluga nije u domenu licenci/dozvola a lica koja ih pružaju- OTT provajderi, ne plaćaju naknadu za djelatnost koju obavljaju. OTT provajderi su provajderi na globalnom nivou i njihovim aplikacijama mogu pristupiti svi korisnici javnog interneta, a serveri koji to omogućavaju mogu biti locirani bilo gdje u svijetu.“

Na zahtjev Konkurencijskog vijeća, u predmetu koji se vodi pod brojem: UP-02-26-3-037-1/20, RAK je u svom dopisu, broj: UP-02-26-3-037-41/20 od dana 21.07.2021. godine, također pojasnio da pružanje OTT usluga trenutno nije regulisano pravilima RAK-a, te za ovu vrstu djelatnosti nije potrebna dozvola ili saglasnost Agencije (RAK-a), da je tehnička karakteristika OTT usluga takva da zaobilaze distributivni kanal tradicionalnih operatora, te se u tom smislu ove usluge značajno razlikuju i ne mogu se smatrati zamjenjivim sa tradicionalnim uslugama elektronskih komunikacija, poput npr. IPTV ili DTH, posebno iz ugla korisnika, kao i da se većina ovih usluga ne nalazi u režimu licenci/dozvola, a lica koja ih pružaju – OTT provajderi, da ne plaćaju naknadu za djelatnost koju obavljaju, ne posjeduju mrežu i ne ulažu sredstva u izgradnju i održavanje elektronskih komunikacijskih mreža (EK mreže), ali da značajno utiču na tržište elektronskih komunikacija.

Tijelo evropskih regulatora za elektronske komunikacije (*Body of European Regulators for Electronics Communications- BEREC*) u svom izvještaju o OTT uslugama BoR (16) 35 iz januara 2016. godine daje sljedeću definiciju OTT usluga: OTT usluge obuhvataju sadržaj, uslugu ili aplikaciju koja se pruža krajnjim korisnicima preko javnog interneta. OTT se ne odnosi na određenu vrstu usluge, već na način obezbjeđivanja usluge. Pružanje usluge sa stanovišta kontrole sadržaja i kontrole distribucije usluge zavisi od operatora koji obezbjeđuje internet pristup. U ove usluge spadaju: OTT komunikacijske usluge (uključuju govorne/video pozivi chat aplikacije kao što su Viber, Skype, WhatsApp, WeChat, Facebook Messenger), OTT medijske usluge (YouToube, Netflix, Amazon Prime i sl.) i druge OTT usluge kao što su e-trgovina, usluge posredovanja/reklamiranja (Uber i Airbnb) i druge.

Imajući u vidu sve navedeno, Konkurencijsko vijeće je u predmetnom postupku utvrdilo i drugo relevantno tržište proizvoda, kao tržište distribucije sportskih kanala sa fudbalskim sadržajima visokog kvaliteta, Arena Sport, koji uključuju prijenos italijanske fudbalske lige, francuske fudbalske lige, hrvatske fudbalske lige, srbijanske fudbalske lige, Mtel Premijer Lige BiH, te UEFA Lige prvaka i UEFA Lige Evrope putem OTT sistema.

Relevantno geografsko tržište obuhvata cjelokupnu ili značajan dio teritorije Bosne i Hercegovine na kojem privredni subjekti djeluju u prodaji i/ili kupovini relevantnog proizvoda pod jednakim ili dovoljno ujednačenim uslovima i koji to tržište bitno razlikuju od uslova konkurencije na susjednim geografskim tržištima.

Iako u konkretnom slučaju OTT operateri/provaideri, zbog specifičnosti načina i tehnologije pružanja svojih usluga mogu djelovati na globalnom nivou, jer se njihovim aplikacijama može pristupiti putem internet servera lociranih bilo gdje u svijetu, Konkurencijsko vijeće kao tijelo nadležno za zaštitu tržišne konkurencije u Bosni i Hercegovini, kao relevantno geografsko tržište određuje tržište Bosne i Hercegovine.

Slijedom navedenoga, drugo relevantno tržište predmetnog postupka je tržište distribucije sportskih kanala sa fudbalskim sadržajima visokog kvaliteta, Arena Sport, koji uključuju prijenos italijanske fudbalske lige, francuske fudbalske lige, hrvatske fudbalske lige, srbijanske fudbalske lige, Mtel Premijer Lige BiH, te UEFA Lige prvaka i UEFA Lige Evrope putem OTT sistema u Bosni i Hercegovini.

U odnosu na sportski sadržaj koji se može smatrati sadržajem visokog kvaliteta tj. kao sadržaj koji može usmjeravati krajnje korisnike na odabir krajnjeg maloprodajnog TV operatera, Konkurencijsko vijeće smatra ovdje bitnim istaknuti, da pored utvrđenog relevantnog proizvoda koji se plasira putem Arena Sport kanala, na tržištu Bosne i Hercegovine postoji i sportski sadržaj visokog kvaliteta koji se plasira putem Sport Klub kanala, koji po svom sadržaju i kvalitetu također bitno utiče na generisanje potražnje od krajnjih korisnika, ali čiji sadržaj ne predstavlja supstitut, odnosno ne može se smatrati zamjenskim relevantnom proizvodu, nego samo komplementarnim sadržajem iz ugla krajnjih korisnika.

9. Prikupljanje podataka od trećih lica

Tokom postupka radi utvrđivanja svih relevantnih činjenica, u smislu odredbe člana 35. stav (1) tačka a) i c) Zakona, Konkurencijsko vijeće je prikupljalo podatke i informacije od glavnih konkurenata.

Konkurencijsko vijeće je tako dana 21.05.2021. godine aktom broj: UP-05-26-2-010-18/21 zatražilo informacije od privrednog subjekta BH Telecom d.d. Sarajevo, aktom broj: UP-05-26-2-010-20/21 od privrednog subjekta JP Hrvatske telekomunikacije d.d. Mostar i aktom broj: UP-05-26-2-010-21/21 od privrednog subjekta Mtel a.d. Banja Luka i to da li navedeni privredni subjekti imaju zaključene Ugovore o distribuciji kanala Arena Sport sa privrednim subjektom Arena Channels Group, te ako da, da dostave informaciju koliko su trajali pregovori za potpisivanje, kada je ugovor potpisan i na koliko vremena, uslovima i cijenama po kojima je ugovor potpisan, te o tome da li se ugovorom o distribuciji kanala Arena Sport posebno definišu pojedinačni kanali npr. Arena Sport 1, Arena Sport 2, itd. tj. da li postoji mogućnost izbora pojedinih kanala po paketima ili se kanali mogu birati po nekim drugim kriterijima npr. po posebnim vrstama takmičenja ili po nacionalnim ligama kao što su italijanska serija A, francuska liga, Mtel Premier lige BiH, UEFA lige prvaka i sl., kao i o OTT uslugama.

Konkurencijsko vijeće je zaprimilo podneske navedenih privrednih subjekata i to dana 03.06.2021. godine privrednog subjekta BH Telecom d.d. Sarajevo (podnesak broj: UP-05-26-2-010-25/21), dana 07.06.2021. godine privrednog subjekta Mtel a.d. Banja Luka (podnesak broj: UP-05-26-2-010-26/21), i privrednog subjekta JP Hrvatske telekomunikacije d.d. Mostar (podnesak broj: UP-05-26-2-010-27/21).

Privredni subjekt BH Telecom u svom odgovoru, u bitnom, navodi sljedeće:

- BH Telecom ima zaključen Ugovor o distribuciji kanala Arena Sport sa privrednim subjektom ACG; pregovori za potpisivanje su trajali otprilike tri mjeseca; Ugovor je potpisan na period od dvije godine sa početkom primjene od (..)*. do (..)*. godine;

- Cijene i uslovi za Arena Sport SD HD kanale ostali su isti kao u prethodnom ugovoru. Jedina promjena u odnosu na prethodni ugovor jeste ustupanje prava na distribuciju Arena Sport kanala putem OTT servisa;
- Ugovorom su ustupljena prava na distribuciju Arena Sport kanala i nisu postojali nikakvi dodatni kriteriji po kojima je vršen izbor kanala koji će biti predmet ugovora;
- Prema uslovima ugovora ne postoji razlika u cijeni u vezi sa postojećih odnosno budućih pretplatnika, odnosno ugovorom je definisana ista naknada po pretplatniku za nove i za postojeće korisnike;
- BH Telecoma je dostavio primjerak važećeg cjenovnika za Arena Sport kanale kao i primjerak prethodno važećeg;
- BH Telecom u okviru svog OTT servisa pruža uslugu gledanja Arena Sport kanala. Pojam OTT definisan je u članu 2. Ugovora, a prava za OTT su regulisana naknadom definisanom u članu 8. Ugovora

Privredni subjekt Mtel u svom odgovoru, u bitnom, navodi sljedeće:

- Mtel ima zaključen Ugovor o distribuciji kanala Arena Sport sa privrednim subjektom ACG; nakon tromjesečnih pregovora Ugovor je potpisan u decembru 2020. godine sa periodom važenja od (..)*;
- Ugovorom o ustupanju prava na distribuciju kanala je definisana lista kanala koji su u vlasništvu ACG i koje Mtel ima pravo distribuirati, a koji se u Ugovoru zajednički nazivaju „Kanali“. Ugovorom nije definisana mogućnost izbora pojedinačnih kanala po paketima, posebnim vrstama takmičenja, nacionalnim ligama niti drugim kriterijumima, već je isključivo predviđena mogućnost pakovanja HD kanala u dodatne pakete prema krajnjim korisnicima;
- Cijena ukupne mjesečne naknade definisane u Ugovoru za 2021. godinu nije se mjenjala u odnosu na cijenu ukupne mjesečne naknade definisane u Ugovoru za 2020. godinu. Međutim cijena u Ugovoru o ustupanju prava na distribuciju kanala za 2020. godinu porasla je sa (..)* eura na (..)* eura po pretplatniku; Kada su u pitanju drugi uslovi koji se razlikuju u odnosu na prethodni Ugovor najznačajnije izmjene u Ugovoru o ustupanju prava na distribuciju kanala za 2021. godinu su: povećan je broj kanala za jedan novi kanal (Arena Fight), ugovoreno je pravo distribucije kanala putem DTH sistema, isključeno je pravo distribucije putem OTT sistema, te su definisani kriterijumi za povećanje, odnosno smanjenje mjesečne naknade u slučaju značajne promjene broja pretplatnika;
- Mtel je dostavio primjerak važećeg cjenovnika za Arena Sport kanale;
- Pitanja promjene mjesečne naknade u odnosu na broj pretplatnika definisana su tačkom 8. Ugovora;
- Mtel svojim pretplatnicima ne pruža gledanje Arena Sport kanala putem OTT usluge i ta prava nisu dodjeljena Ugovorom o u stupanju prava na distribuciju kanala;

Privredni subjekt HT Eronet u svom odgovoru, u bitnom, navodi sljedeće:

- HT Eronet ima zaključen Ugovor o distribuciji kanala Arena Sport sa privrednim subjektom ACG; Ugovor je zaključen nakon višemjesečnih pregovora na period od (..)*do (..)*godine)
- Ugovorom je definisano ustupanje prava reemitiranja paketa kanala iz poprtfolija ACG, te nema mogućnosti izbora pojedinačnih kanala kao ni izbora po nekim drugim kriterijumima;
- U novom ugovoru došlo je do povećanja cijene u odnosu na prethodni ugovor, što je prihvaćeno od strane HT Eroneta s obzirom na povećanje broja kanala i količine značajnog sportskog sadržaja na Arena Sport kanalima, te kretanja cijena ostalih sportskih sadržaja na tržištu;
- HT Eronet je dostavio tražene cjenovnike;
- Za postojeći broj korisnika plaća se mjesečna naknada obračunata sa postojećim brojem korisnika i procjenom rasta broja korisnika tokom trajanja ugovora;
- HT Eronet svojim korisnicima ne pruža usluge gledanja Arena Sport kanala putem OTT usluge i ta prava nisu definisana ugovorom. U ugovoru su definisana prava za Multiscreen

uslugu (HOME.TV TO GO) a koja je namjenjena samo postojećim korisnicima HOME.TV usluge.

U daljem toku postupka Konkurencijsko vijeće je dana 23.09.2021. godine aktom broj: UP-05-26-2-010-59/21 zatražilo informacije od privrednog subjekta BH Telecom d.d. Sarajevo, aktom broj: UP-05-26-2-010-60/21 od privrednog subjekta JP Hrvatske telekomunikacije d.d. Mostar, aktom broj: UP-05-26-2-010-61/21 od privrednog subjekta Mtel a.d. Banja Luka, aktom broj: UP-05-26-2-010-62/21 od privrednog subjekta Sport Klub d.o.o. Sarajevo i aktom broj: UP-05-26-2-010-63/21 od privrednog subjekta Telemach BH d.o.o. Sarajevo, a koje su se odnosile na distribuciju Sport Klub kanala, odnosno na uslove pod kojima su zaključeni ugovori o distribuciji, kao i da li se Sport Klub distribuira putem OTT sistema.

Privredni subjekt Mtel a.d. Banja Luka je podneskom broj: UP-05-26-2-010-66/21 od 29.09.2021. godine dostavio tražene podatke i odgovore na postavljena pitanja u vezi Sport Klub kanala.

Također, dana 30.09.2021. godine svoj podnesak broj: UP-05-26-2-010-68/21 dostavio je i privredni subjekt Sport Klub d.o.o. Sarajevo sa sljedećim odgovorima na postavljena pitanja Konkurencijskog vijeća:

- Dostaviti zvaničan cjenovnik za distribuciju Sport Klub kanala za tržište Bosne i Hercegovine- *Važeće naknade za distribuciju TV kanala Sport Klub propisane su Opštim uslovima pružanja usluga od (..)* koje dostavljamo u prilogu ovog odgovora.*
- Sa kim imate zaključene ugovore o distribuciji Sport Klub kanala i po kojim cijenama (dostaviti primjerke ugovora, naročito operatera- BH Telecom d.d. Sarajevo, JP Hrvatske telekomunikacije d.d. Mostar, Mtel a.d. Banja Luka te Telemach d.o.o. Sarajevo)- *Sport Klub ima trenutno važeće ugovore sa sljedećim operaterima BH Telecom d.d. Sarajevo, JP Hrvatske telekomunikacije d.d. Mostar i Telemach d.o.o. Sarajevo. U prilogu dostavljamo primjerke zaključenih ugovora, a u kojima su jasno naznačene i definisane cijene.*
- Da li nudite uslugu distribucije Sport klub kanala putem OTT tehnologije, te sa kojim operaterima u Bosni i Hercegovini imate zaključene ugovore za OTT uslugu- *Sport Klub kanali se u BiH distribuiraju putem operatera koji su izrazili interes za distribuciju ovih kanala putem OTT, pri čemu se ne zaključuju posebni ugovori za distribuciju ovih kanala putem OTT tehnologije.*
- Dostavite podatke o cijenama Sport Klub kanala u posljednje tri godine, kako za „standardne“ načine prenosa signala, tako i za OTT usluge- *U prilogu odgovora dostavljamo prikaz podataka o cijenama Sport Klub kanala u posljednje tri godine, prema Opštim uslovima pružanja usluga. Cijene koje su istaknute u posljednjem Aneksu Opštih uslova pružanja usluga (..)* su i dalje na snazi. Opšti uslovi pružanja usluga uključujući sve Aneксе, ne propisuju razliku između „standardnih“ načina prenosa signala i OTT usluga.*

Privredni subjekt BH Telecom je podneskom broj UP-05-26-2-010-70/21 od 06.10.2021. godine dostavio tražene podatke i odgovore na postavljena pitanja vezi Sport Klub kanala.

Privredni subjekt HT Eronet je podneskom broj UP-05-06-26-2-010-74/21 od 15.10.2021. godine dostavio tražene podatke i odgovore na postavljena pitanja vezi Sport Klub kanala.

10. Usmena rasprava

U daljem toku postupka, budući da se radi o postupku sa strankama sa suprotnim interesima, Konkurencijsko vijeće je zakazalo usmenu raspravu, u skladu sa članom 39. Zakona, za dan 08.09.2021. godine (pozivi dostavljeni Podnosiocu zahtjeva aktom broj: UP-05-26-2-010-40/21, i ACG aktom broj: UP-05-26-2-010-39/21 dana 23.08.2021. godine).

Privredni subjekt ACG je preko punomoćnika advokatskog društva Marić&CO dana 30.08.2021. godine dopisom broj: UP-05-26-2-010-50/21 zatražio odgodu usmene rasprave, što je

Konkurencijsko vijeće i odobrilo, te zakazalo novu usmenu raspravu za dan 22.09.2021. godine (pozivi dostavljeni Podnosiocu zahtjeva aktom broj: UP-05-26-2-010-47/21, i ACG aktom broj: UP-05-26-2-010-46/21 dana 31.08.2021. godine).

Usmena rasprava održana je u prostorijama Konkurencijskog vijeća o čemu je sačinjen Zapisnik broj: UP-05-26-2-010-58/21.

Na usmenoj raspravi Podnosilac zahtjeva i Protivna strana u postupku su ostali pri dosadašnjim iskazima, kao i dali dodatna pojašnjenja, odgovorili na postavljena pitanja, te raspravljali o predmetu postupka, a na osnovu dokaza koji su dostavljeni u postupku. Na usmenoj raspravi stranke u postupku su se obvezale dostaviti dodatne odgovore na postavljena pitanja, što je evidentirano zapisnikom.

Dana 27.09.2021. godine Podnosilac zahtjeva je pod brojem UP-05-26-2-010-65/21 dostavio Konkurencijskom vijeću očitovanje na završne riječi ACG kao i odgovore na postavljena pitanja tokom usmene rasprave. Također, dana 29.09.2021. godine podneskom broj: UP-05-26-2-010-67/21 Podnosilac zahtjeva je Konkurencijskom vijeću dostavio odgovore na pitanja u vezi Sport Klub kanala.

Dana 27.09.2021. godine privredni subjekt ACG je podneskom broj: UP-05-26-2-010-64/21 dostavio odgovore na postavljena pitanja tokom usmene rasprave, te da je između ostalih odgovoreno na pitanje koje se tiče pružanja usluge Arena Cloud, odnosno ACG je u dostavljenom odgovoru istakao da je ta usluga pionirski projekat ACG-a, te da bi ista trebala da bude dostupna krajnjim korisnicima direktno, neovisno od ostalih OTT prava.

Dana 15.10.2021. godine Podnosilac zahtjeva je podneskom broj: UP-05-26-2-010-75/21 dostavio svoje očitovanje na izjašnjenje i odgovore sa usmene rasprave dostavljene od strane ACG u kojem je na kraju naveo da ostaje kod svojih navoda iznesenih u ovom postupku i dalje smatra nespornim činjenicu zloupotrebe dominantnog položaja ACG-a iz člana 10. stav (2), tačke a) b) i c) Zakona o konkurenciji, te pozvao Vijeće na donošenje Rješenja koji će se utvrditi navedena povreda, zabraniti takva dalja djelovanja ACG-a i navedenom subjektu izreći novčana kazna ekvivalentna negativnim posljedicama koje su ostvarene na razvoj konkurencije na relevantnom tržištu.

Dana 18.10.2021. godine privredni subjekt ACG je podneskom broj UP-05-26-2-010-76/21 dostavio izjašnjenje na podnesak Podnosioca zahtjeva broj UP-05-26-2-010-65/21 od 27.09.2021. godine u kojem je na kraju navedeno da imajući u vidu da Telemach nije dokazao nijednu od navodnih zloupotreba dominantnog položaja zbog kojih je zahtijevao pokretanje postupka, te da je u toku postupka, u zavisnosti od toga kako mu u datim okolnostima odgovara, mijenjao zahtjeve upućene Vijeću, Podnosilac izjašnjenja predlaže da Vijeće, u skladu sa članom 43. Zakona o konkurenciji, odbije, kao neosnovan, Zahtjev za pokretanje postupka podnjet od strane privrednog subjekta Telemach BH d.o.o. Sarajevo, te da privrednom subjektu Arena Channels Group d.o.o. Beograd naknadi troškove postupka.

11. Utvrđeno činjenično stanje i ocjena dokaza

Konkurencijsko vijeće je u toku postupka, na neosporan način utvrdilo sljedeće činjenice:

- da je Podnosilac zahtjeva privredni subjekt Telemach BH d.o.o. Sarajevo, telekomunikacijska kompanija upisan u Registar Općinskog suda u Sarajevu pod matičnim brojem: 65-01-0620-08 (stari broj: 1-18109) registrovana na adresi ul. Džemala Bijedića br. 216 Sarajevo Ilidža, koji je djeluje kao operater digitalne i analogne kablovske televizije, kao pružalac usluge širokopojasnog interneta i kao operater fiksne telefonije;
- da je protivna strana u postupku telekomunikacijska kompanija Arena Channels Group d.o.o. Beograd, registrovana u Agenciji za privredne registre Republike Srbije pod matičnim brojem: 20510293 na adresi Vladimira Popovića 6, 11070, Beograd-Novi Beograd, koja je ranije poslovala pod nazivom HD-WIN d.o.o. Beograd, te da je većinski vlasnik udjela u ACG-u

telekomunikacijska kompanija „Telekom Srbija“ a.d. Beograd, akcionarsko društvo sa sjedištem u Beogradu, Republika Srbija;

- da je ACG vlasnik ekskluzivnih prava na emitiranje sadržaja sportskih kanala sa fudbalskim sadržajima visokog kvaliteta koji uključuju prijenos italijanske fudbalske lige, francuske fudbalske lige, hrvatske fudbalske lige, srbijanske fudbalske lige, Mtel Premijer Lige BiH, te UEFA Lige prvaka i UEFA Lige Evrope koje emitira pod brendom „Arena sport“ za područje Bosne i Hercegovine;
- Također, ACG posjeduje i ekskluzivna prava na emitiranje košarkaške NBA i ABA lige, a koja je prava pribavio putem javnih međunarodnih tendera;
- ACG je prenio RTRS-u, kao nacionalnom operateru, ekskluzivna prava na emitovanje utakmica italijanske fudbalske lige i Linglong Tire Super lige Srbije, dok se francuska fudbalska liga, te košarkaške ABA i NBA liga emituju u ko-ekskluzivnom odnosu sa ATV-om;
- Također, ACG je ugovorom o nabavci ekskluzivnih prava za emitovanje utakmica Mtel Premier lige Bosne i Hercegovine koji je zaključio sa BH Telecomom, na njegov zahtjev, ovom privrednom subjektu ustupio licencu za prenos i emitovanje dvije utakmice Mtel Premier lige po kolu;
- Da su Podnosilac zahtjeva i ACG dana 31.03.2017. godine zaključili ugovor o ustupanju prava na distribuciju kanala koji je zaključen na period od tri godine, odnosno sa periodom važenja do 31.12.2020. godine;
- Da ACG također ima zaključene ugovore o distribuciji kanala Arena sport sa gotovo svim operaterima u Bosni i Hercegovini (preko 15 operatera) u skladu sa Cjenovnikom;
- Da Cjenovnik ACG-a iz januara 2020. godine sadrži tri stavke i to:
  1. (..)*
  2. (..)*
  3. (..)*
- Da je Cjenovnik promijenjen 20.12.2020. godine na način da su iz Cjenovnika izbrisane tačke 2. i 3. tj. odredbe koje se odnose na OTT usluge;
- Da je tokom trajanja ugovora koji je potpisan sa Telemachom ACG imao potpisane ugovore sa preko 15 drugih operatera i da su samo četiri operatera (Mtel, BH Telecom, HT Mostar i Blicnet) imali OTT uslugu;
- Da privredni subjekti Mtel, HT Mostar i Blicnet u narednom ugovoru nisu iskazali interesovanje za OTT uslugom;
- Da je ACG između ostalih zaključio ugovor o distribuciji kanala sa sljedećim privrednim subjektima/operaterima u Bosni i Hercegovini:
  - Sa operaterom BH Telecom d.o.o. Sarajevo zaključen ugovor 15.12.2019. godine koji se primjenjuje od (..)* godine (pregovori trajali cca. 3 mjeseca od 25.09.2019.g. do 23.12.2019. g.), obostrano potpisan 06.05.2020.godine. Ugovor je potpisan sa privrednim subjektom HD-Win d.o.o. Beograd koji je naknadno promijenio naziv poslovnog imena u Arena Channels Group d.o.o. Beograd;
  - Sa operaterom Blicnet d.o.o. Banja Luka zaključen dana 15.12.2020. godine sa periodom važenja od 01.01.2020. godine do (..)*;
  - Sa operaterom JP Hrvatske Telekomunikacije dd Mostar zaključen ugovor dana 15.12.2020. godine (nakon višemjesečnih pregovora), ugovor je zaključen na period od (..)*;
  - Sa operaterom Mtel d.o.o. Banja Luka ugovor je zaključen 31.12.2020.godine. Pregovori su trajali skoro 3 mjeseca, te je konačno, nakon što je ACG dana 04.12.2020. godine Mtel-u dostavio Ponudu za zaključenje ugovora, dana 22.12.2020. godine usaglašen prijedlog ugovora sa svim detaljima. Ugovor je potpisan na (..)*;
- Da je ACG dana 02.07.2019.godine uputio dopis Podnosiocu zahtjeva kojim ga obavještava da im po njihovom upitu o dostavljanju ponude za OTT prava od 21.05.2019. godine, u promotivnom periodu do 31.12.2019. godine odobrava korištenje OTT prava („web“

„multiscreen“ i sl.) te da se u promotivnom periodu neće određivati cijena za tu vrstu usluge, već kao znak dobre volje dosadašnjim odnosima, kao i promovisanje ove vrste usluge na tržištu;

- Da je Podnosilac zahtjeva dana 19.07.2019. godine obavijestio ACG da nije u mogućnosti početi sa promotivnim korištenjem OTT prava prije nego što mu bude poznata buduća cijena za te usluge;
- Da je dana 22.10.2020. godine Podnosilac zahtjeva zatražio od ACG da mu se dostavi ponuda i uslovi za produženje ugovora ili zaključenje novog ugovora, s obzirom da postojeći Ugovor br. 830/17 potpisan dana 31.03.2017. godine ističe 31.12.2020. godine;
- Da je ACG odgovorio na predmetni zahtjev za ponudu te Podnosiocu zahtjeva dostavio Cjenovnik i Opšte uslove distribucije Arena Sport i ostalih kanala na teritoriji BiH iz januara 2020. godine („Opšti uslovi“), te iskazao spremnost na nastavak saradnje. Dostavljanjem Cjenovnika i Opštih uslova, ACG je Podnosiocu zahtjeva ujedno dostavio ponudu sa rokom važenja do 15.12.2020. godine;
- Podnosilac zahtjeva se 03.12.2020. godine obratio ACG-u sa zahtjevom za razjašnjenjem komercijalnih uslova ponude zbog određenih nedoumica koje je imao u vezi sa tumačenjem istih;
- ACG je dopisom od 04.12.2020. godine odgovorio Podnosiocu na način da je razjasnio određene nedoumice koje je Podnosilac imao u vezi cijena, statusa pretplatnika kao i OTT usluge;
- U nastavku korespondencije Podnosilac zahtjeva je dana 21.12.2020. godine obavijestio ACG o neprihvatanju ponude obzirom da je cijena u sistemima KDS, IPTV, DTH i MMDS koji su prijavljeni u aktuelnom ugovoru o distribuciji između Podnosioca i privrednog subjekta HD Win veća za čak 25-33% u odnosu na postojeću cijenu. Također Podnosilac obavještava ACG da mu i pored objašnjenja ostaje nejasno na koju kategoriju korisnika se odnosi cijena od (..) *EUR iz ponude koja je veća 87,5% u odnosu na postojeću, te da je spreman razmotriti novu ponudu ukoliko bude sadržavala uslove koji se u značajnoj mjeri ne razlikuju od uslova iz aktuelnog ugovora;
- Dana 29.12.2020.godine ACG je dostavio Podnosiocu novu ponudu kojom izražava spremnost za nastavak saradnje po postojećim uslovima i to za SD kanale od (..) *EUR po korisniku, u skladu sa važećim ugovorom. Također u istom dopisu ACG upoznaje Podnosioca da je ponuda za distribuciju HD kanala već dostavljena, te da je cijena HD paketa kanala (..) *EUR po korisniku i ista je važeća za teritoriju Bosne i Hercegovine, te su je kao takvu prihvatili svi operateri.
- Istim dopisom ACG ističe da „OTT prava, uslijed malog interesa operatera, nisu više u ponudi za tržište Bosne i Hercegovine;

Nakon sagledavanja relevantnih činjenica i dokaza utvrđenih tokom postupka kao i činjenica iznijetih na usmenoj raspravi, savjesnom i detaljnom ocjenom svakog dokaza posebno i svih dokaza zajedno, Konkurencijsko vijeće je utvrdilo slijedeće:

Članom 9. stav (1) i (2) Zakona propisano je kako privredni subjekt ima dominantan položaj na relevantnom tržištu roba ili usluga, ako se zbog svoje tržišne snage može ponašati u značajnoj mjeri neovisno od stvarnih ili mogućih konkurenata, kupaca, potrošača ili dobavljača, također uzimajući u obzir udio tog privrednog subjekta na relevantnom tržištu, udjele na tom tržištu koje imaju njegovi konkurenti, kao i pravne prepreke za ulazak drugih privrednih subjekata na tržište. Pretpostavlja se da privredni subjekt ima dominantan položaj na tržištu roba ili usluga ako na relevantnom tržištu ima udio veći od 40%.

Prije svega, u ovom postupku se pristupilo ispitivanju postojanja dominantnog položaja od strane privrednog subjekta ACG.

Uvidom u dostavljenu dokumentaciju i analizom iste, Konkurencijsko vijeće je utvrdilo, kako su ispunjeni svi zahtjevi iz člana 9. stav (1) i (2) Zakona o konkurenciji, koji se odnose na utvrđivanje dominantnog položaja, te da Arena Channes Group na relevantnim tržištima proizvoda u Bosni i Hercegovini ima dominantni položaj.

Naime, članom 9. Zakona propisano je da privredni subjekt ima dominantni položaj na relevantnom tržištu roba ili usluga, ako se zbog svoje tržišne snage može ponašati u značajnoj mjeri nezavisno od stvarnih ili mogućih konkurenata, kupaca, potrošača ili dobavljača, također uzimajući u obzir udio tog privrednog subjekta na relevantnom tržištu, udjele koje na tom tržištu imaju njegovi konkurenti, kao i pravne i druge zapreke za ulazak drugih privrednih subjekata na tržište.

Konkurencijsko vijeće je neosporno u predmetnom postupku utvrdilo da je privredni subjekt ACG putem međunarodnih javnih tendera stekao prava na distribuciju, odnosno emitiranje fudbalskog sadržaja visokog kvaliteta, a koji uključuju (i) italijansku fudbalsku ligu, (ii) francusku fudbalsku ligu, (iii) hrvatsku fudbalsku ligu, (iv) srbijansku fudbalsku ligu, (v) Mtel Premijer Ligu BiH, (vi) UEFA Lige prvaka i (vii) UEFA Lige Evrope za područje Bosne i Hercegovine. Navedeni sadržaji koji u biti predstavljaju relevantni proizvod predmetnog postupka su plasirani na relevantnom tržištu Bosne i Hercegovine putem paketa kanala pod nazivom „Arena Sport“ kanali.

Prema tome, kako je ACG jedini i isključivi nositelj prava na distribuciju fudbalskog sadržaja visokog kvaliteta, koji predstavlja relevantni proizvod u predmetnom postupku Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da isti ima dominantni položaj na relevantnom tržištu u Bosni i Hercegovini.

Konkurencijsko vijeće naglašava da, u skladu sa Zakonom, ali i pravnom stečevinom Evropske unije kojom se regulišu pitanja tržišne konkurencije, kada neki privredni subjekt stekne prava distribucije određenih sadržaja ima obavezu i odgovornost, prema daljnjoj distribuciji tih sadržaja prema TV operaterima kao i do krajnjih korisnika.

Članom 10. stav (1) Zakona propisano je da je zabranjena svaka zloupotreba dominantnog položaja jednog ili više privrednih subjekata na relevantnom tržištu, a članom 10. stav (2) propisano je da se zloupotreba dominantnog položaja posebno odnosi na: a) direktno ili indirektno nametanje nelojalnih kupovnih i prodajnih cijena ili drugih trgovinskih uslova kojima se ograničava konkurencija, b) ograničavanje proizvodnje, tržišta ili tehničkog razvoja na štetu potrošača, c) primjenu različitih uslova za istu ili sličnu vrstu poslova s ostalim stranama, čime ih dovode u neravnopravan i nepovoljan konkurentski položaj, d) zaključivanje sporazuma kojima se uslovljava da druga strana prihvati dodatne obaveze koje po svojoj prirodi ili prema trgovinskom običaju nemaju veze s predmetom takvog sporazuma.

Zloupotrebom dominantnog položaja, pored kriterija propisanih u članu 10. Zakona, smatraju se i slučajevi propisani članom 9. Odluke.

U konkretnom slučaju, odnosno u predmetnom Zahtjevu privredni subjekt Telemach navodi kako postoji zloupotreba dominantnog položaja iz člana 10. stav (2) tačka a), b) i c) Zakona, a koja se očituje na način da su OTT prava izuzeta iz ponude prema Podnosiocu zahtjeva dok istovremeno drugi operateri vrše distribuciju Arena Sport kanala putem OTT prava, kao i nametanjem nelojalnih prodajnih cijena i trgovinskih uslova kojima se ograničava konkurencija na način da ponuda i Cjenovnik predviđaju plaćanje različitih naknada za rezidencijalne i nerezidencijalne korisnike.

Konkurencijsko vijeće je tokom provođenja postupka utvrdilo da se Opšti uslovi distribucije Arena Sport kanala i ostalih kanala na teritoriji Bosne i Hercegovine i Cjenovnik distribucije kanala na teritoriji Bosne i Hercegovine primjenjuju na sve operatere sa kojima ACG ima potpisane ugovore na području Bosne i Hercegovine.

U odnosu na tvrdnje Podnosioca zahtjeva da mu je uskraćena OTT usluga, a da istu koriste ostali operateri na relevantnom tržištu, Konkurencijsko vijeće ističe da je u toku postupka utvrđeno da distribuciju Arena Sport kanala putem OTT usluge na području Bosne i Hercegovine vrši jedino operater BH Telecom i to po osnovu Ugovora broj: 01-19-662/20 koji je zaključen dana 15.12.2019. godine, a koji se primjenjuje od 01.01.2020. godine do (..)* godine.

Predmetnim ugovorom BH Telecomu su data prava distribucije Arena Sport kanala putem OTT usluge pod uslovima i cijenama koji su ponuđeni Cjenovnikom koji je bio na snazi od januara 2020. godine, a koji su isti ponuđeni kako Podnosiocu zahtjeva, tako i svim drugim operaterima u Bosni i Hercegovini.

Analizom predmetnog ugovora utvrđeno je da su OTT prava koje ACG ustupio BH Telecomu regulisana tačkom 3.4 koja glasi: „*Također ugovorne strane saglasno konstatuju, da su OTT prava koje Davalac Licence ustupa Operateru, uračunata u mjesečnu novčanu naknadu, predviđenu članom 8. ovog Ugovora, dok će za nove pretplatnike, Operater biti u obavezi da Davaocu Licence plaća iznos od (...) *EUR po pretplatniku, u slučaju korištenja OTT prava*“.

Također, tokom postupka je nedvojbeno utvrđeno da operater HT Eronet, odnosno JP Hrvatske Telekomunikacije dd Mostar u svom poslovanju koristi uslugu *Multiscreen* koja je namjenjena postojećim korisnicima HOME.TV TO GO i koja predstavlja mogućnost gledanja sadržaja na više uređaja putem interneta u sistemu ovog operatera. Iako *Multiscreen* predstavlja vrstu OTT usluge, ona se ne može smatrati OTT uslugom relevantnom za ovaj postupak, te je i sama regulacija korištenja *Multiscreen* usluge u ugovorima o distribuciji kanala razdvojena od OTT usluge i definisana posebno, a što je vidljivo i iz Ugovora broj: UG-577/20-1 potpisanog između JP Hrvatske Telekomunikacije dd Mostar i privrednog subjekta ACG koji u tački 3. kojom se propisuju navedena prava:

3.1. Davalac licence ovim Ugovorom daje Operateru neekskluzivno i neprenosivo pravo linearne distribucije kanala, a Operater se obavezuje da kanale distribuira do Rezidencijalnih pretplatnika svog kablovskog MMDS i/ili IPTV sistema (uključujući multiscreen uslugu) tokom perioda i na teritoriji, a sve u skladu sa ovim Ugovorom;

3.3. Operateru se izričito zabranjuje distribucija kanala komercijalnim pretplatnicima, kao i da vrši distribuciju kanala van sistema i/ili van teritorije utvrđene ovim Ugovorom. Radi izbjegavanja nedoumica, Operateru nije ovim Ugovorom dato pravo na distribuciju putem OTT sistema, te se izričito zabranjuje ovaj način distribucije kanala. Ovaj stav predstavlja bitnu povredu Ugovora.

U vezi ovoga bitno je istaknuti i činjenicu da je privredni subjekt ACG u toku postupka istakao da je korištenje *Multiscreen* usluge dostupno svim operaterima na relevantnom tržištu Bosne i Hercegovine, pa tako i Podnosiocu zahtjeva.

Konkurencijsko vijeće je u toku postupka prikupilo relevantne podatke o OTT uslugama na teritoriji Bosne i Hercegovine a koji se posebno odnose na relevantno tržište proizvoda u ovom postupku, a posebno s obzirom na činjenicu da je Podnosilac zahtjeva u svom zahtjevu istako da su OTT usluge od izrazitog značaja za poslovanje Podnosioca, te kako odbijanje davanja ponude za OTT usluge od strane ACG-a predstavlja glavni razlog za vođenje ovog postupka.

Podnosilac zahtjeva ističe i kako mu je uklanjanjem iz ponude OTT distribucije, onemogućeno ravnopravno učešće na području Republike Srpske i kako to pogoduje povezanim licima ACG na silaznom tržištu, te kako krajnji potrošači, odnosno korisnici nemaju alternativni izbor operatera.

Povodom ovih tvrdnji Podnosioca, Konkurencijsko vijeće posebno ističe činjenicu da na predmetnom relevantnom tržištu koje je određeno kao tržište distribucije sportskih kanala sa fudbalskim sadržajima visokog kvaliteta, Arena Sport, koji uključuju prijenos italijanske fudbalske lige, francuske fudbalske lige, hrvatske fudbalske lige, srbijanske fudbalske lige, Mtel Premijer Lige BiH, te UEFA Lige prvaka i UEFA Lige Evrope putem OTT sistema u Bosni i Hercegovini djeluje samo jedan operater, BH Telecom, te da na dijelu relevantnog tržišta na koji se referira Podnosilac, Republika Srpska, nijedan operater ne pruža predmetne OTT usluge, te tvrdnje koje je iznio Podnosilac nisu tačne.

U cilju prikupljanja podataka o OTT uslugama na relevantnom tržištu Konkurencijsko vijeće se obratilo i operateru Mtel d.o.o. Banja Luka, koji predstavlja povezano lice ACG-a, od kojega je

između ostalih pitanja traženo i da odgovori na pitanje „*da li Mtel svojim pretplatnicima pruža usluge gledanja Arena Sport kanala putem OTT usluge i na koji način su definisana ta prava*“. U odgovoru koji je Konkurencijskom vijeću dostavljen dana 07.06.2021. godine pod brojem: UP-05-26-2-010-26/21 odgovoreno je da Mtel svojim pretplatnicima ne pruža usluge gledanja kanala Arena Sport putem OTT usluge.

Nadalje, Konkurencijsko vijeće je u toku postupka također prikupilo podatke o broju korisnika OTT usluga samog Podnosioca zahtjeva, koji je u svojim dopisima broj: UP-05-26-2-010-33/21 od dana 09.07.2021. godine i broj: UP-05-26-2-010-55/21 od dana 21.09.2021. godine naveo da se u 2019. godini broj korisnika OTT usluge kretao od (..)* na početku do (..)* korisnika na kraju godine, što u procentima od ukupnog broja korisnika iznosi od (..)* do (..)*, dok se broj korisnika u 2020. godini kretao u rasponu od (..)* do (..)* korisnika, što u procentima od ukupnog broja korisnika iznosi od (..)* do (..)*.

Kada je riječ o prihodima Podnosioca zahtjeva koje je ostvario od OTT usluge i njihovim odnosom prema ukupnim prihodima Podnosioca, podaci koje je dostavio Podnosilac pokazuju da od navedene usluge u 2018. godini (..)*, da je u 2019. godini prihod od OTT usluge iznosio (..)* ukupnog prihoda, a da je u 2020. godini taj prihod iznosio (..)* ukupnog prihoda.

S obzirom na gore navedeno, Konkurencijsko vijeće je uzelo u obzir činjenicu da se radi o relativno novoj usluzi na tržištu koja se po svojim tehničkim karakteristikama značajno razlikuje i ne smatra zamjenjivom sa tradicionalnim uslugama elektronskih komunikacija, poput npr. MMS, DTH ili nekog drugog sistema, i koja se tek razvija na tržištu i bilježi konstantan rast broja korisnika od početka njene primjene. Međutim, broj korisnika predmetne OTT usluge kako u apsolutnom, tako i u relativnom iznosu, a pogotovo visina prihoda koja je ostvarena prodajom navedene usluge na tržištu i njen omjer sa ukupnim prihodima nikako ne mogu predstavljati uslugu koja je od temeljne važnosti za poslovanje kako Podnosioca zahtjeva, tako ni bilo kojeg drugog privrednog subjekta koji posluje u skladu sa realnim ekonomskim pravilima poslovanja.

Također, bitno je naglasiti kako je Konkurencijsko vijeće za potrebe predmetnog postupka dodatno istražilo tržište OTT usluga u Bosni i Hercegovini, a koje se tiču distribucije sportskog sadržaja visokog kvaliteta, i to posebno fudbalskog sadržaja visokog kvaliteta koji se distribuira putem Sport Klub kanala preko OTT usluge, koji po svom sadržaju i kvalitetu također bitno utiče na generisanje potražnje od krajnjih korisnika, ali čiji sadržaj ne predstavlja supstitut, odnosno ne može se smatrati zamjenskim relevantnom proizvodu, nego samo komplementarnim sadržajem iz ugla krajnjih korisnika, te je u tu svrhu prikupilo podatke od najvažnijih TV operatera na relevantnom tržištu, kao i od privrednog subjekta Sport Klub d.o.o. Sarajevo koji je vlasnik prava distribucije kanala Sport Klub. Iz prikupljenih podataka vidljivo je da distribuciju kanala Sport Klub putem OTT usluge, ne vrši niti jedan operater izuzev Telemacha na prostoru Bosne i Hercegovine, te da ostali operateri ističu da ne obavljaju tu vrstu distribucije Sport Klub kanala i da ista nije ni obuhvaćena kako ni ugovorom koji imaju zaključen sa Sport Klubom, tako ni Opštim uslovima pružanja usluge Sport Kluba. Analizom Opštih uslova pružanja usluga, kao i pripadajućih Aneksa, te odgovora na postavljena pitanja koje je Konkurencijsko vijeće postavilo privrednom subjektu Sport Klub, utvrđene su određene nelogičnosti koje se tiču tehnoloških platformi za prenos prava na distribuciju kanala. Naime u Prilogu 8. Opštih uslova pružanja usluga nalazi se spisak Autorizovanih platformi (CATV, DTH i IPTV), kao i dodatno objašnjenje u kojem se naglašava *da IPTV tehnologija ne uključuje OTT, koji je poseban vid prijenosa signala*. Međutim, u svom odgovoru od 30.09.2021. godine Sport Klub na postavljeno pitanje od strane Konkurencijskog vijeća ističe, *da Opšti uslovi pružanja usluga, kao i pripadajući Aneksi, ne propisuju razliku između „standardnih“ načina prenosa signala i OTT usluga*, što dovodi do sumnje u potpunu ispravnost analiziranih dokumenata u pogledu usklađenosti istih u kontekstu nuđenja, odnosno ugovaranja/neugovaranja OTT usluge sa krajnjim distributerima na relevantnom tržištu, a što bi u konačnici eventualno moglo dovesti do narušavanja tržišne konkurencije i imati štetne posljedice po krajnje korisnike.

Kako je u dijelu Rješenja kojim je utvrđeno relevantno tržište detaljno obrazložena međusobna povezanost svih segmenata tržišta u lancu od prodaje prava na distribuciju određenog sadržaja pa na dole, sve do krajnjih potrošača, odnosno korisnika, Konkurencijsko vijeće smatra bitnim i kako će se predmetne okolnosti odraziti, odnosno da li će imati štetnog uticaja i na krajnje potrošače.

Na osnovu člana 43. stav (7) Zakona, Konkurencijskom vijeću je omogućeno da se u svrhu ocjene datog slučaja, može koristiti sudskom praksom Evropskog suda pravde i odlukama Evropske komisije. U kontekstu konkretnog slučaja Konkurencijsko vijeće je koristilo „*Priopćenje Komisije - Upute o provedbenim prioritetima Komisije u primjeni člana 82. Ugovora o osnivanju Evropske zajednice na postupanja poduzetnika u dominantnom položaju koja za posljedicu mogu imati zloupotrebu u smislu isključivanja konkurenata s tržišta (Službeni list C 045, 24.02.2009.; dalje: Upute Komisije-Prevod na hrvatskom jeziku)*).

U kontekstu predmetnog slučaja, odnosno izuzimanja OTT prava iz ponude za tržište Bosne i Hercegovine, Konkurencijsko vijeće je ističe, da u skladu sa tačkom 76. Uputa Komisije, odbijanje poslovanja obuhvaća postupanje privrednog subjekta koji ima dominantni položaj kada odbija isporuku proizvoda ili pružanje usluge drugom poduzetniku na silaznom tržištu.

Prema tački 78. Uputa Komisije, koncept odbijanja isporuke odnosi se na širok raspon postupanja, kao što je to odbijanje isporuke proizvodima postojećim ili novim kupcima, odbijanje ustupanja i korištenja prava intelektualnog vlasništva, uključujući situaciju kada je licenca neophodna za pružanje informacija o sučelju za razmjenu podataka, ili odbijanje dozvole pristupa ključnoj infrastrukturi ili mreži.

U skladu sa tačkom 81. Uputa Komisije, takve će aktivnosti u provedbenoj politici Komisije imati prioritet ako su ispunjeni svi dolje navedeni uvjeti:

- odbijanje isporuka odnosi se na proizvod ili uslugu koja je objektivno neophodna za efikasnu tržišnu konkurenciju na silaznom tržištu,
- vjerovatno je da će odbijanje isporukom za posljedicu imati ukidanje efikasne tržišne konkurencije na silaznom tržištu, i
- odbijanje isporukom će vjerovatno imati za posljedicu nanošenje štete potrošačima

U skladu sa zakonskim propisima koji uređuju pravila, mjere i postupke zaštite tržišne konkurencije, da bi bila riječ o sprečavanju, ograničavanju ili narušavanju tržišne konkurencije zloupotrebom dominantnog položaja moraju istovremeno biti ispunjena dva uslova, i to da je privredni subjekt u dominantnom položaju u smislu člana 9. Zakona, te da taj dominantni položaj zloupotrebljuje u smislu člana 10. Zakona.

S obzirom na sve utvrđene činjenice i ocjenu dokaza navedenih u predmetnom postupku u vezi OTT usluge, a posebno broja krajnjih korisnika navedene usluge Konkurencijsko vijeće nije utvrdilo zloupotrebu dominantnog položaja iz člana 10. stav (2) Zakona na relevantnom tržištu OTT usluga.

U dijelu Zahtjeva koji se odnosi na nametanje nelojalnih prodajnih cijena i trgovinskih uslova kojima se ograničava konkurencija na način da ponuda i Cjenovnik predviđaju plaćanje različitih naknada za rezidencijalne i nerezidencijalne korisnike, kao i dopunama istog, Podnosilac također navodi da je ACG vlastitim Cjenovnikom i ponudom prema IPTV/CATV/DTH operaterima u Bosni i Hercegovini propisao plaćanje posebne, više naknade za distribuciju TV kanala Arena Sport svim novim korisnicima tih operatera, iako za to ne postoje bilo kakvi ekonomski opravdani razlozi, pri čemu se ova povreda može kvalifikovati dodatno i po tačkama b), c) i d) člana 10. Zakona.

U odnosu na navode Podnosioca o cijenama, Konkurencijsko vijeće je pristupilo detaljnoj analizi svih bitnih činjenica i dokaza te utvrdilo da su cijene koje su istaknute u Cjenovniku koji je

dostavljen Podnosiocu zahtjeva iste u odnosu na sve ostale operatere u Bosni i Hercegovini, te da su iste primjenjene i u ugovorima koji je ACG potpisao sa ostalim operaterima u Bosni i Hercegovini.

Tako je analizom ugovora koje je ACG zaključio sa operaterima BH Telecom dd Sarajevo (Ugovor broj: 01-19-662/20), JP HT dd Mostar Eronet (Ugovor broj: UG-577/20-1), Mtel ad Banja Luka (Ugovor broj: UG-238-46/20), Blicnet doo Banja Luka (Ugovor broj: UG-227-204/20) utvrđeno da su cijene za distribuciju Arena Sport kanala iste za sve operatere i u skladu sa Cjenovnikom, odnosno za kanale Arena Sport 1-6 HD + Ostali kanali, cijena je (..)* EUR po pretplatniku.

Konkurencijsko vijeće je na osnovu podataka prikupljenih u toku postupka, pogotovo podataka prikupljenih od najvažnijih konkurenata Podnosioca zahtjeva na relevantnom tržištu, utvrdilo da su svi operateri prihvatili uslove iz Cjenovnika ACG-a, te da su s obzirom na povećanje broja kanala i količine sportskog sadržaja na Arena Sport kanalima, kao i kretanja cijena ostalih sportskih kanala na tržištu prihvatili i određeno povećanje cijene za distribuciju Arena Sport kanala.

Analizirajući predmetne ugovore, Konkurencijsko vijeće je u odnosu na tvrdnje Podnosioca u vezi različitih cijena za Rezidencijalne i Nerezidencijalne korisnike utvrdilo da je cijena za distribuciju Arena Sport kanala od (..)*EUR ista za sve korisnike, s tim da je ugovoreno da u slučaju da prosječan broj Rezidencijalnih pretplatnika premaši dogovoreni procenat projektovanog broja Rezidencijalnih pretplatnika operater je dužan platiti dodatnu naknadu utvrđenu ugovorom za svakog novog pretplatnika.

Navedena klauzula ne predstavlja novinu, te je ista bila ugovorena i u ugovoru koji je Podnosilac zahtjeva imao zaključen sa ACG (period 2017.-2020. godina), gdje u tački 6.5. Ugovora stoji da: „*Ugovorne strane saglasno konstatuju da se visina mjesečne naknade može izmjeniti ukoliko dođe do značajne promjene broja Rezidencijalnih pretplatnika usljed značajnog povećanja broja Rezidencijalnih pretplatnika na postojećim sistemima.*“

S obzirom da jedino operater BH Telecom ima ugovorenu OTT uslugu, analizom ugovora između ACG i BH Telecoma Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da u tački 8.9. pod (iii) stoji: „*U slučaju da prosječan broj pretplatnika u bilo kom mjesecu premaši za 5% Projektovani broj Pretplatnika, Operater je u obavezi da plati dodatnu mjesečnu naknadu u iznosu od (..)*EUR, (OTT prava) za svakog Pretplatnika iznad gore pomenutog Projektovanog broja Pretplatnika.*“

Iz gore utvrđenih činjenica jasno je da tvrdnje Podnosioca o nametanju posebne, visoke naknade za distribuciju Arena Sport kanala svim novim korisnicima nisu tačne, te da se navedeni postupci ne mogu okvalifikovati kao zloupotreba dominantnog položaja po članu 10. tačka b), c) i d) Zakona, kako to zahtjeva Podnosilac zahtjeva.

Podnosilac zahtjeva u svom zahtjevu ističe kako su cijene za distribuciju Arena Sport kanala neopravdano visoke, te da je cijena koja je u decembru 2020. godine iznosila (..)*EUR po korisniku, u januaru 2021. godine iznosi (..)*EUR po korisniku, što predstavlja povećanje za 30%.

U vezi izrečenih tvrdnji o visini cijena, Konkurencijsko vijeće ističe, da je analizom cijena ostalih učesnika na tržištu koji nude sportske sadržaje sličnog kvaliteta, odnosno sadržaje koji se mogu smatrati komplementarnim relevantnom proizvodu, posebno cijena za distribuciju Sport Klub kanala, utvrdilo da su iste u određenom procentu i više od cijena Arena Sport kanala (Cjenovnici Sport Kluba u spisu), pa se tvrdnje Podnosioca ne mogu smatrati tačnim, pogotovo s obzirom na činjenicu da je do promjene cijena došlo u januaru 2020. godine za vrijeme trajanja ugovora između Podnosioca i ACG, a ne u decembru 2020. godine kako to tvrdi Podnosilac zahtjeva.

Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da se cijena od (..)*EUR po pretplatniku odnosi samo na nerezidencijalne pretplatnike operatera u slučaju korištenja OTT usluge i kao takvu na relevantnom tržištu koristi samo operater BH Telecom, koji jedini koristi OTT uslugu za distribuciju Arena Sport kanala svojim korisnicima. Kako je ranije u postupku utvrđeno, tehničke karakteristike OTT usluga su

takve da iste zaobilaze distributivni kanal tradicionalnih operatora, te se u tom smislu ove usluge značajno razlikuju i ne mogu se smatrati zamjenjivim sa tradicionalnim uslugama elektronskih komunikacija, te je razumljivo da se i cijene za takve usluge mogu razlikovati od cijena za standardne usluge prenosa signala. Međutim, i pored navedene razlike, navedena cijena se nalazi u rangu sa uporedivim cijenama distribucije sportskog sadržaja visokog kvaliteta koji se smatra komplementarnim relevantnom proizvodu.

Na osnovu svega navedenog Konkurencijsko vijeće je odlučilo kao u tački 1. i tački 2. dispozitiva ovoga Rješenja.

S obzirom na navode iz Zahtjeva, kao i dostavljenih dopuna Zahtjeva, u kojima Podnosilac navodi primjere ranijih odluka Konkurencijskog vijeća, koje bi se po mišljenju Podnosioca mogle dovesti u korelaciju sa predmetnim postupkom, odnosno poslužiti kao podloga pri donošenju konačne odluke u predmetnom postupku, Konkurencijsko vijeće ističe da navedeni primjeri odluka nisu relevantni za predmetni postupak.

Također, u vezi navoda Podnosioca koji su Konkurencijskom vijeću dostavljeni dana 15.10.2021. godine, da se usluga Arena Cloud reklamira putem Mtel-ove internet stranice, Konkurencijsko vijeće ističe da se isti ne smatraju relevantnim za predmetni postupak i da navedeno predstavlja neku novu okolnost koja bi se eventualno mogla razmatrati u nekom novom postupku.

Zaključno, iz utvrđenog činjeničnog stanja i dokumenata prikupljene u toku predmetnog postupka, Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da se poslovna komunikacija i vođenje pregovora u vezi sa ugovaranjem poslovne saradnje između stranaka u postupku isključivo vrši putem pisane komunikacije, odnosno putem slanja mailova i drugih pisanih dokumenata i dopisa, što je donekle i razumljivo i opravdano s obzirom na dostignuti stepen razvoja informacijskih tehnologija modernog doba.

Međutim, Konkurencijsko vijeće ističe važnost verbalne komunikacije među poslovnim partnerima kao neprevaziđenog oblika komuniciranja, koje ima brojne prednosti nad drugim oblicima komunikacije, kao što su veća i neposredna mogućnost prilagođavanja, brzina otklanjanja nejasnoća, mogućnost postavljanja pitanja kao i odgovora na ista, mogućnost iznalaženja kompromisa, a sve u cilju pozitivnog ishoda poslovnih pregovora.

S tim u vezi, Konkurencijsko vijeće je stava da bi bilo produktivnije da strane u postupku u svoje redovne pregovaračke strategije osim pisane, uvrste i verbalnu komunikaciju, odnosno sastanke „uživo“, putem kojih bi se mogle prevazići nepoželjne situacije i nesporazumi, a sve u cilju uspješnije poslovne saradnje koja će se u konačnici pozitivno odraziti na tržišnu konkurenciju, i što je najvažnije na krajnje potrošače.

12. Troškovi postupka

Punomoćnik Podnosioca zahtjeva je dana 15.10.2021. godine podneskom broj: UP-05-26-2-010-75/21 dostavio Zahtjev za naknadu troškova postupka u ukupnom iznosu od 4.746,40 KM sa uključenim iznosom PDV-a, taksom od 1000,00 KM za Zahtjev za pokretanje postupka i taksom od 1500,00 KM za Rješenje.

Punomoćnik privrednog subjekta ACG je dana 21.10.2021. godine podneskom broj: UP-05-26-2-010-78/21 dostavio Zahtjev za naknadu troškova postupka u ukupnom iznosu od 7.072,65 KM sa uključenim iznosom PDV-a.

Konkurencijsko vijeće je prilikom određivanja troškova postupka uzelo u obzir odredbe Zakona o upravnom postupku i to član 105. stav (2) Zakona o upravnom postupku kada u postupku sudjeluju dvije ili više stranaka sa suprotnim interesima, stranka koja je izazvala postupak, a na čiju je štetu postupak okončan, dužna je protivnoj stranci nadoknaditi opravdane troškove koji su toj stranci

nastali sudjelovanjem u postupku. Ako je koja od strana djelimično uspjela u svom zahtjevu, dužna je nadoknaditi protivnoj strani troškove srazmjerno dijelu svog zahtjeva u kojem nije uspjela.

Konkurencijsko vijeće je odbilo zahtjev Podnosioca zahtjeva za nadoknadu troškova postupka, budući da navedeni privredni subjekt nije uspio u postupku, te stoga nema pravo na nadoknadu troškova postupka, u smislu Zakona o upravnom postupku.

Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da visina troškova obračunata u Troškovniku Punomoćnika protivne strane nije obračunata u skladu sa Tarifom o nagradama i naknadi troškova za rad advokata (Službene novine FBiH broj 22/04 i 24/04) i da su troškovi iskazani u istom paušalni i previsoki, te se isti priznaju u iznosu od 50% od iskazanih, odnosno 3.536,32 KM sa uključenim PDV-om.

Na osnovu gore navedenog, Konkurencijsko vijeće je odlučilo kao u tačkama 3. i 4. dispozitiva ovoga Rješenja.

13. Administrativna taksa

U skladu sa članom 2. tarifni broj 107. stav (1) tačka f) Odluke o visini administrativnih taksi u vezi sa procesnim radnjama pred Konkurencijskim vijećem («Službeni glasnik BiH», broj 30/06, 18/11 i 75/18) Podnosilac zahtjeva je na ovo Rješenje obvezan platiti administrativnu taksu u ukupnom iznosu od 1.500,00 KM u korist Budžeta institucija Bosne i Hercegovine.

U skladu sa odredbom člana 3. stav (2) tačka b) Odluke o visini administrativnih taksi u vezi s procesnim radnjama pred Konkurencijskim vijećem, Podnosilac zahtjeva je nakon izvršene uplate dužan uplatnicu kao dokaz o izvršenoj uplati administrativne takse dostaviti Konkurencijskom vijeću, prije dostavljanja Rješenja.

Ukoliko Podnosilac zahtjeva ne izvrši uplatu administrativne takse, Konkurencijsko vijeće će pokrenuti postupak prinudne naplate po proceduri koja je propisana članom 18. Zakona o administrativnim taksama Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“ broj: 16/02, 19/02, 43/04, 8/06, 76/06, 76/07 i 3/10).

Slijedom navedenog Konkurencijsko vijeće je odlučilo kao u tački 5. dispozitiva ovog Rješenja.

14. Pouka o pravnom lijeku

Protiv ovoga Rješenja nije dozvoljena žalba.

Nezadovoljna stranka može pokrenuti Upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana primitka, odnosno objavljivanja ovoga Rješenja.

Predsjednik

Dr.sc. Amir Karalić

Dostaviti:

- **Podnosilac zahtjeva, putem punomoćnika-advokat Nihad Sijerčić**
- **Arena Channels Group, putem punomoćnika-advokatska kancelarija Marić&CO**
- **U spis**